

Beretning fra Statsfrøkontrollen

for det 58. Arbejdsaar

fra 1. Juli 1928 til 30. Juni 1929.

Ved K. Dorph-Petersen.

I. Almindelige Meddelelser om Virksomheden.

I det her omhandlede 58. Arbejdsaar er der undersøgt 27 883 journaliserede Prøver (se Side 813), hvilket er 2920 Prøver flere end Aaret forud. Det vil sige, at man har naaet samme Antal Prøver, som undersøgtes i 1919—20, hvor Tallet steg fra noget over 24 000 det foregaaende Aar til 28 000, hvorefter det atter faldt til ca. 24 000 det paafølgende Aar, og omkring dette Antal har det holdt sig i det mellemliggende Tidsrum indtil det her omtalte Aar.

Frøavlsarealet var i 1928 paa 24 233 ha eller ca. 500 ha mindre end Aaret forud. Nedgangen skyldes den stærke Tilbagegang i Kaalroe- og Turnipsarealerne som Følge af Frostskade, medens de fleste andre Frøarealer omtrent var som i 1927 eller noget større, som det fremgaar af nedenstaaende Tal, af hvilke det første i hvert enkelt Tilfælde angiver Arealet i 1928, det andet Arealet i 1927. Frøarealet med Runkelroe var i 1928 1532 ha mod 1405 ha i 1927, Sukkerroe 316 ha mod 351 ha, Kaalroe 930 ha mod 1405 ha, Turnips 216 ha mod 1057 ha.

Frøarealet med Græsmarksbælgplanter udgjorde 2955 ha i 1928 mod 2464 ha i 1927, Rødkløver 1222 ha mod 1007 ha, Hvidkløver 1349 ha mod 1103 ha.

Græsfrøarealet udgjorde i 1928 16 975 ha mod 16 776 ha i 1927. Heraf avledes Hundegræsfrø paa et Areal af 8844 ha mod 9480 ha i 1927, Alm. Rajgræs 2840 ha mod 2277 ha, Ital. Rajgræs 1683 ha mod 1506 ha, Eng-Svingel 2110 ha mod 1676 ha, Ager-Hejre 417 ha mod 795 ha, Rapgræs 756 ha mod 723 ha, Timothe 255 ha mod 232 ha.

Om Beskaffenheden af det i 1928 avlede Frø er der i Løbet af Arbejdsåret 1928—29 gennem Fag- og nogle Dagblade udsendt tre Meddelelser, nemlig den 11. September 1928 følgende: »Vandindhold i Græsfrø«, den 16. December 1928: »Hvorledes er Beskaffenheden af det i 1928 avlede Frø? og den 25. Marts 1929 en kort Meddelelse: »Pas paa, at der ikke er ladebrændte Korn i Saasæden«. Idet man henviser til disse Meddelelser skal kort anføres, at Avlsvilkaarene i 1928 gennemgaaende var gode og Udbyttet i det store og hele normalt og i flere Tilfælde, f. Eks. for Græsmarksbælgplanterne, højere end normalt. Det i 1928 avlede Græsfrø havde ligesom i 1927 et forholdsvis højt Vandindhold, hvorfor man i den første af de tre nævnte Meddelelser henledte Opmærksomheden paa Nødvendigheden af at tørre det Frø, hvis Vandindhold var væsentlig højere end normalt. I den anden af de tre Meddelelser gaves en Oversigt over Resultaterne af de indtil December Maaned foretagne Undersøgelser, navnlig med Hensyn til Spireevne. Det fremgaar heraf, at Spireevnen gennemgaaende var god for det danskavlede Frøs Vedkommende. Dog havde en Del af det sidst avlede Runkelroefrø paa Grund af det regnfulde Vejr i Oktober Maaned 1928 — særlig det, der er avlet i de barskere Egne af Landet — taget betydelig Skade. Medens det meste af Sædekornet havde normal Spireevne eller derover, viste der sig i Løbet af Aaret at være en Del Sædekorn, som var kørt for tidligt hjem og derfor ladebrændt, hvorfor den tredje af Meddelelserne udsendtes.

Endelig er der den 26. Januar 1929 gennem Fagbladene udsendt en Meddelelse: »Kontrol med Ægtheden af Kløver- og Roefrø af danske Sorter og Stammer«, hvilken Kontrol 15 af de 28 Firmaer, hvis Salg af Frø i øvrigt er under Statsfrøkontrollens selvvirkende Kontrol, tillige har underkastet deres Leveringer i Foraaret 1929 (se Side 837).

Efter Forhandlinger i Frøkontrolkommissionen er Statsfrøkontrollens Erstatningsregler paa flere Punkter ændret fra 1. Juli 1929, ligesom Prøveudtagningsreglerne er blevet forandret paa et enkelt Punkt. Herom udsendtes der den 1. Juli 1929 sammen med de nye Regler et Cirkulære til alle, der i nogen Grad benytter Statsfrøkontrollen. Under Henvisning til Erstatningsreglerne skal her kort nævnes nogle af de vigtigere Ændringer. I de nye Regler er det mere bestemt end

tidligere defineret, hvilke Garantiforpligtelser der ligger i Udtrykket »solgt efter Statsfrøkontrollens Regler«, naar Garantital ikke er opgivet eller kun opgivet for enkelte Forhold. — De Normaltal, der omtales for Indhold af Ukrud og fremmed Frø i Stamfrø, er indtil videre dem, der er anført i Statsfrøkontrollens Beretning for 1925—26, Tidsskrift for Planteavl 33. Bind, Side 19. — Varer, solgt som »Sædekorn«, der efter Erstatningsreglerne tidligere ikke maatte indeholde over 0.1 pCt. fremmed Sort, maa nu indeholde 0.2 pCt. — Erstatning for Indhold af fremmed Kulturfrø (Art) og fremmed Sort i Sædekorn er nedsat til henholdsvis 40 og 50 pCt. af den hidtil gældende.

Reglen om, at overskydende Spireevne under visse Betingelser kan dække en Mangel paa indtil 5 pCt. lavere Renhed end garanteret, gælder nu alle Frøarter, medens Bestemmelsen om, at overskydende Renhed kan dække Mangler i Spireevnen, er strøget. I Tilslutning til Formlerne for Erstatningsberegning for manglende Spireevne er indført en Bestemmelse, der begrænser Reglernes Anvendelse, naar Talen er om større Mangler, og Frøet er udsaaet. I saadanne Tilfælde kan Erstatningsspørgsmaal henvises til Afgørelse ved Voldgift, saaledes at Køber og Sælger vælger hver en Voldgiftsmand og Frøkontrolkommissionen en Opmand.

Medens man efter de hidtil gældende Regler, naar intet særligt var garanteret m. H. t. haarde Korn, medregnede disse til Spireevnen, naar Indholdet ikke var mere end dobbelt saa stort som Gennemsnitstallet, medregnes efter de nye Regler kun, hvad der svarer til Gennemsnitstallet; hvad der er derudover, medregnes kun med en Tredjedel. Latituden for Indhold af »haarde Korn« er for alle Garantier forhøjet med 2 pCt. Desuden er det bestemt, at Statsfrøkontrollen kan dispensere fra denne Regel, naar Forholdene taler derfor.

De Tal, der med Hensyn til Vandindhold skal forstaaes som garanterede, naar en Vare er solgt som »normal«, »tør« eller »sækketør«, er følgende: For Kornarterne og Bælgseud 15 pCt., Frø af Bedearterne 14 pCt., Græsfrø 13 pCt., Kløverfrø og lignende samt Gulerodsfrø 12 pCt., Kaal- og Kaalroefrø 9 pCt. og Turnipsfrø 8 pCt.

Den eneste væsentlige Ændring i Prøveudtagningsreglerne er, at ethvert Parti, som Statsfrøkontrollen plomberer,

forsynes med Plomberingsnummer, der anbringes paa en Mærkeseddel under Plomben. Hensigten hermed er at sikre og lette Identificeringen af Partierne og deres Jævnførelse med det udstedte Analysebevis, paa hvilket Plomberingsnummeret anføres.

Som anført i et Par tidligere Aarsberetninger, iværksatte Statsfrøkontrollen i Sommeren og Efteraaret 1924 paa Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Lager og i 1927—28 paa A/S. Trifoliums Lager ret omfattende Forsøg over, hvorledes de forskellige Kulturfrøarter bevarer Spireevnen under almindelige Lagerforhold her i Landet. Om Resultatet af disse Forsøg forelagde denne Beretnings Affatter paa Nordiske Jordbrugsforskeres Forenings Kongres i Helsingfors i Juli 1929 en Beretning: »Hvorledes bevarer de vigtigere Kulturfrøarter Spireevnen ved Opbevaring paa almindelige Frølagre«? Beretningen, der er paa 21 Sider, vil ved Nytaarstid fremkomme i Kongresberetningen, der optages i Nordisk Jordbrugsforsknings Tidsskrift (Særtryk kan faas ved Henvendelse til Statsfrøkontrollen). Resultatet af disse Forsøg har bl. a. afgivet Vejledning ved Fastsættelsen af Erstatningsreglernes foranførte Tal for normalt Vandindhold.

Statsfrøkontrollen har sendt Materiale til enkelte Planteavlsudstillinger, bl. a. en ret omfattende Fremstilling vedrørende Undersøgelser af Korn i Laboratoriet og i Kontrolmærkerne til Foreningen af jyske Landboforeningers Ungskue i Skanderborg.

Korrespondancen følger, hvad Udsendelsen af Analyse-resultater angaar, Antallet af indkomne Prøver. Desuden er der udsendt en Række Meddelelser og Tryksager, navnlig vedrørende den selvvirkende Kontrol, samt Regninger og et betydeligt Antal særligt udarbejdede Besvarelser og Meddelelser.

En større Del af disse Forsendelser (ca. 1000) er Korrespondance, som Frøkontrollens Direktør som Præsident for Den internationale Frøkontrolassociation har ført, dels med de forskellige Landes Regeringer og dels med Ledere af Frøkontrolanstalter Verden over, der er Medlemmer af Associationen, eller som har ønsket at tiltræde denne. — Beretningens Affatter har fortsat redigeret Associationens Tidsskrift og har til dette udfærdiget enkelte Referater og Meddelelser samt en Beretning om den internationale Frøkontrolkongres i Rom i Maj 1928.

I Fremmedbogen har Gæster fra følgende Lande indtegnet sig: Sverige 25, Tyskland 2, Frankrig 5, Spanien 1, Schweiz 1, Holland 1, Finland 1, Polen 86, Letland 4, Lithauen 32, Rusland 2, Czekoslovakiet 4, Østrig 1, Bulgarien 1, Rumænien 1, Grækenland 1, De forenede Stater 1, Canada 2, Brasilien 1, Chile 2, Australien 3, Ægypten 1, Danmark 253.

II. Antallet af undersøgte Prøver og disses Fordeling.

I Aaret fra 1. Juli 1928 til 30. Juni 1929 har Statsfrøkontrollen, som foran nævnt, i alt undersøgt 27 883 journaliserede Prøver.

Af disse er:

Indsendt af Frøhandlere	17393	Prøver
— - Frøavlere	3115	—
— - andre Jordbrugere } og disses Organisationer {	6623	—
Undersøgelser, udførte for Frøkontrollens Regning	752	—

Frøhandlerne har indsendt 1859 Prøver flere end Aaret forud, Frøavlere og andre Jordbrugere 1660 flere. Antallet af Frøkontrollens egne Undersøgelser er 599 mindre end i 1927—28.

De fra Frøhandlere indsendte Prøver var fordelte paa følgende Maade:

	Indsendte fra Byer og Pladser	Ind- sendere	Antal Prøver
København	1	70	4593
Øvrige Sjælland og Bornholm ..	32	66	2310
Lolland-Falster	6	21	2613
Fyn	19	48	1929
Nørrejylland	58	100	4402
Sønderjylland	19	27	664
Norge	2	4	11
Sverige	18	26	229
Finland	4	12	180
Storbritannien	7	8	33
Holland	2	2	26
Belgien	1	1	1
Luxemburg	2	2	5
Tyskland	15	35	272
Danzig	1	8	18
Letland	1	7	38
Estland	1	1	1
Czekoslovakiet	1	1	3
Polen	3	4	5
Østrig	1	2	2
Ungarn	1	2	4
Schweiz	1	1	4
Frankrig	7	9	18
Italien	2	3	13
De forenede Stater	3	3	19
I alt...	208	463	17393

De 9738 fra Frøavlere og andre Jordbrugere og disses Organisationer indsendte Prøver — af hvilke 4128 var af indkøbt Frø til Efterundersøgelse — fordeler sig geografisk paa følgende Maade:

	Indsendere	Antal Prøver
Sjælland og Bornholm	2913	4176
Lolland-Falster	228	328
Fyn	859	961
Nørrejylland	2700	3626
Sønderjylland	573	612
Island	1	4
Norge	1	1
Sverige	7	30
I alt	7282	9738

En større Del af disse Prøver (2591) er indsendt af Danske Landboforeningers Frøforsyning, idet der undersøges Prøver af alle de større Frøleveringer fra Avlerne, som faar Afregning efter det ved Analysen fundne Resultat. (Hver Avler er regnet for en Indsender).

Denne rationelle Afregningsmaade benyttes nu ogsaa af mange andre Frøfirmaer. Dette gælder saaledes de Firmaer, der benytter de af De samvirkende danske Frøavlerforeninger anerkendte Frøavlskontrakter. Ogsaa de af nævnte Frøavlerforening anerkendte Slutsedler til Brug ved Handel om Raa-varer af Græsfrø indeholder Bestemmelse om, at Statsfrøkontrollens Analyse skal benyttes som Grundlag for Afregningen.

Der er i det forløbne Aar undersøgt 752 Prøver for Statsfrøkontrollens egen Regning. De fleste af disse Undersøgelser staar i Forbindelse med forskellige Forsøg, 39 Prøver er undersøgte for fremmede Frøkontrolanstalter, 55 som Led i Den internationale Frøkontrollens Arbejde.

Som nogle af de Forsøg, der har givet Anledning til et større Antal af disse Undersøgelser, skal nævnes: ca. 335 Spiringsundersøgelser til Oplysning om Opbevaringsforholdenes Indflydelse paa Spireevnen, 70 Undersøgelser til Belysning af, hvorvidt det giver nogen Forskel i en Prøves Sammensætning, om den udtages med Haanden eller med Søger, 36 Spiringsundersøgelser af nogle Prøver Havefrø, som er blevet undersøgte med Mellemrum gennem nogle Aar og 18 Undersøgelser af Frø af Høsten 1928 til Orientering med Hensyn til Frøhøstens Kvalitet.

Endelig er en Række for Statsfrøkontrollens Regning foretagne Undersøgelser udførte som Supplement til allerede fore-

tagne Undersøgelser og fremtræder derfor slet ikke i Antallet af udførte Analyser. Dette gælder saaledes f. Eks. ca. 1000 Spiringsundersøgelser, der er udførte dels i Forbindelse med Forsøg til Sammenligning af Spireevnen i Laboratoriet og Spiringen i Marken, og dels til Belysning af forskellige Laboratoriemetoders Indflydelse paa Spiringen. I Opgørelsen Side 817 over Antallet af Enkeltundersøgelser er saadanne Undersøgelser medregnet.

Af de 27 131 indsendte Prøver har Frøkontrollen modtaget:

i Juli	Maaned	148 Prøver	i Januar	Maaned	2910 Prøver
» August	»	1822 »	» Februar	»	2524 »
» September	»	2589 »	» Marts	»	4061 »
» Oktober	»	2520 »	» April	»	3108 »
» November	»	3118 »	» Maj	»	936 »
» December	»	2745 »	» Juni	»	650 »

Samtlige 27 883 Prøver fordeler sig som følger:

A. Landbrugsplanter.

a. Kornarter.

814 Prøver	Havre, <i>Avena sativa</i> .
1755 »	2-rd. Byg, <i>Hordeum distichum</i> .
83 »	6-rd. Byg, <i>Hordeum vulgare</i> .
114 »	Rug, <i>Secale cereale</i> .
171 »	Hvede, <i>Triticum vulgare</i> .
7 »	Majs, <i>Zea Mays</i> .
40 »	Blandsæd.

2984 Prøver.

b. Andre Græsser.

511 Prøver	Timothe, <i>Phleum pratense</i> .
1605 »	Alm. Rajgræs, <i>Lolium perenne</i> .
1228 »	Ital. Rajgræs, <i>Lolium multiflorum</i> .
65 »	Rajgræs, <i>Lolium sp.</i>
1547 »	Eng-Svingel, <i>Festuca pratensis</i> .
70 »	Stivbladet Svingel, <i>Festuca duriuscula</i> .
1 »	Rød Svingel, <i>Festuca rubra</i> .
513 »	Ager-Hejre, <i>Bromus arvensis</i> .
209 »	Draphavre, <i>Avena elatior</i> .
3262 »	Hundegræs, <i>Dactylis glomerata</i> .
187 »	Eng-Rævehale, <i>Alopecurus pratensis</i> .
88 »	Fioringræs, <i>Agrostis alba</i> .
606 »	Alm. Rapgræs, <i>Poa trivialis</i> .
201 »	Eng-Rapgræs, <i>Poa pratensis</i> .
6 »	Lund-Rapgræs, <i>Poa nemoralis</i> .
4 »	Stortoppet Rapgræs, <i>Poa palustris</i> .
5 »	Fladstraet Rapgræs, <i>Poa compressa</i> .
54 »	Fløjlsgræs, <i>Holcus lanatus</i> .
30 »	Kamgræs, <i>Cynosurus cristatus</i> .

10 192 Prøver.

c. Ærteblomstrede.

2727	Prøver	Rødkløver, <i>Trifolium pratense</i> .
1474	»	Hvidkløver, <i>Trifolium repens</i> .
583	»	Alsikekløver, <i>Trifolium hybridum</i> .
14	»	Blodkløver, <i>Trifolium incarnatum</i> .
11	»	Stenkløver, <i>Melilotus sp.</i>
516	»	Humle-Sneglebælg, <i>Medicago lupulina</i> .
306	»	Lucerne, <i>Medicago sativa</i> .
165	»	Gul Rundbælg, <i>Anthyllis vulneraria</i> .
252	»	Alm. Kællingetand, <i>Lotus corniculatus</i> .
27	»	Serradela, <i>Ornithopus sativus</i> .
264	»	Ært, <i>Pisum sp.</i>
6	»	Hestebønne, <i>Vicia faba</i> .
71	»	Fodervikke, <i>Vicia sativa</i> .
27	»	Uldhaaret Vikke, <i>Vicia villosa</i> .
17	»	Gul Lupin, <i>Lupinus luteus</i> .
4	»	Blaa Lupin, <i>Lupinus angustifolius</i> .
3	»	Vedvarende Lupin, <i>Lupinus perennis</i> .
1	»	Lupin, <i>Lupinus sp.</i>

6468 Prøver.

d. Andre Plantearter.

3194	Prøver	Runkelroe, <i>Beta vulgaris</i> .
397	»	Sukkerroe, <i>Beta vulgaris saccharifera</i> .
489	»	Gulerod, <i>Daucus carota</i> .
850	»	Turnips, <i>Brassica campestris var. rapifera</i> .
1234	»	Kaalroe, <i>Brassica napus var. napobrassica</i> .
7	»	Alm. Boghvede, <i>Fagopyrum sagittatum</i> .
7	»	Sølvbohvede, <i>Fagopyrum sagittatum argenteum</i> .
17	»	Spergel, <i>Spergula sp.</i>
46	»	Gul Sennep, <i>Sinapis alba</i> .
2	»	Brun Sennep, <i>Sinapis nigra</i> .
4	»	Cikorie, <i>Cichorium intybus</i> .
10	»	Solsikke, <i>Helianthus annuus</i> .
3	»	Hør, <i>Linum usitatissimum</i> .
2	»	Tobak, <i>Nicotiana tabacum</i> .

6262 Prøver.

e. Blandfrø.

212 Prøver.

B. Havebrugsplanter.

1445 Prøver. (Se Side 856 nærmere om Fordelingen af Hovedparten af disse Prøver inden for forskellige Arter).

C. Skovbrugsplanter.

311 Prøver.

D. Vildtvoksende Planter.

9 Prøver.

Af de i Aarets Løb udførte Analyser af 27 883 Prøver var:
15 417 fuldstændige Analyser; heraf var 6458 Vejledningsanalyser til halv Takst og 4243 Efteranalyser, hvoraf der med 3697 kun foretoges vejledende Undersøgelse.

2574 Renhedsbestemmelser, hvoraf 1950 var Vejledningsanalyser til halv Takst.

7574 Spiringsbestemmelser, hvoraf 5350 var Vejledningsanalyser og 114 Efteranalyser; med 108 af disse foretoges kun vejledende Undersøgelse.

Endvidere er der dels i Forbindelse med ovenstaaende Analyser, dels enkeltvis udført en Række andre Undersøgelser, som det vil fremgaa af nedenstaaende Oversigt.

I alt er der udført følgende Antal Enkeltundersøgelser (hver Garantianalyse for Renhed, Spireevne og Kornvægt medfører 2 Enkeltundersøgelser og er derfor i denne Oversigt regnet for 2):

23620	Renhedsbestemmelser
31302	Spiringsbestemmelser
3921	Kornvægtsbestemmelser
1230	Vandindholdsbestemmelser
204	Silkebestemmelser
7639	Bestemmelser af Indhold af fremmed Frø eller Ukrud
197	Avlsstedsbestemmelser
52	Bestemmelser af Antal Spirer pr. 100 Hoveder
1780	Sortsbestemmelser
2797	Udsaaninger i Statsfrøkontrollens Kontrolmarker
880	mikroskopiske Undersøgelser
532	andre Undersøgelser

I alt 74154 Enkeltundersøgelser.

Der er i Aar foretaget 10 144 flere Enkeltundersøgelser end i 1927—28.

En Del af Udsaaningerne er foretaget i Forbindelse med de allerede foran nævnte Forsøg til Sammenligning mellem Spiringen i Laboratoriet og i Marken, og af de under «andre Undersøgelser» opførte 532 Undersøgelser er største Delen Optællinger af Kaalroe- og Turnipsplanter i Kontrolmarkerne. Disse Optællinger indgaa ogsaa som Led i Forsøg, for hvilke der vil blive gjort Rede i en særlig Beretning.

III. Gennemsnitstallene for de i 1919—1929 og 1928—1929 undersøgte Frøprøver.

I Tabellerne 1 og 2 er for de vigtigste Markfrøarter anført Gennemsnitstal henholdsvis for Tiaaret 1919—29 og Aaret 1928—29.

Disse Tal er for Kløver-, Græs- og Roefrø, hvad Renhed, Indhold af fremmede Bestanddele og Spireevne angaar, beregnet paa Grundlag af samtlige Efteranalyser af de paagældende Arter. Det vil sige, at kun Prøver af færdigrensede Varer, saaledes som de sælges til Forbrugerne, er medtaget i Beregningen.

En Afgivelse herfra danner dog Kornarterne. Af Korn vil der normalt til Frøkontrollen kun blive indsendt Prøver af rensede Varer, og man medtager derfor ved Beregningen af Gennemsnitstallene alle Resultater, idet man dog ved Beregningen af Gennemsnitstallene for Renhed udskyder saadanne Prøver, hvis Renhed tydelig viser, at de er udtaget af Fodersæd, og ved Beregningen af Gennemsnitstallene for Spireevne udskyder de laveste Resultater, idet man herved følger den Regel at udskyde Prøver, hvis Spireevne er lige saa langt under Gennemsnittet, som dette er under 100; dog saaledes at der ikke udskydes over 10 pCt. af samtlige Resultater.

I Tabel 2, der omhandler Aarets Gennemsnitstal, er i nogle Tilfælde anført særlige Gennemsnitstal for snevrere Grupper inden for Arten. Da denne Specifikation i nogle Tilfælde kun er foretaget i et enkelt eller nogle faa Aar, kan Opgivelsen ikke gennemføres paa tilsvarende Maade i Tabel 1, der omhandler Gennemsnitstallene for Tiaaret 1919—29.

De Tal, der i Tabel 1 er anført for Ukrudsindhold, er for Alm. Rajgræs, Ital. Rajgræs, Eng-Svingel, Stivbl. Svingel, Ager-Hejre, Draphavre og Hundegræs ikke Gennemsnitstal for Tiaaret, men kun for de tre sidste Aar. Grunden hertil er følgende:

Indtil 1. Juli 1926 blev Blød Hejre ved Analysen henregnet til Kulturfrø, men fra nævnte Dato henregnes denne Art til Ukrud. Paa Grundlag af Undersøgelse af Indhold af Blød Hejre i Prøver af de forannævnte Græsfrøarter har man i de senere Aar beregnet Tiaars-Gennemsnitstallet for Ukrud i disse Arter efter det Princip, der nærmere er anført i Statsfrøkontrollens Aarsberetning for 1925—26, Side 7—9. (Tidsskrift for Planteavl, 33. Bind, Side 7—9).

Det ligger imidlertid i Sagens Natur, at den Korrektion paa Tiaarstallet, man ved den nævnte Beregning opnaar, er temmelig usikker, og man har derfor ment det rigtigere nu, da man i 3 Aar har bestemt Prøvernes Indhold af Ukrud incl. Blød Hejre, at betragte Gennemsnitstallet for disse 3 Aar som Normaltal i Stedet for det korrigerede Tiaarsgennemsnit.

Fra den 1. Juli 1929 er man ved Frøkontrollen gaaet over til at henregne Meldrøjer i Fioringræs til Affald, medens de indtil nævnte Dato regnedes som Ukrud. Det hidtil gældende Tiaarstal for Ukrudsindholdet i Frøprøver af Fioringræs har derved mistet sin Betydning, og i Stedet for dette Tal er derfor i Tabel 1 for Fioringræs opført samme Tal som i Tabel 2, nemlig Indholdet af Ukrud eksklusive Meldrøjer i de i 1928—29 undersøgte Prøver.

De i Tabellerne 1 og 2 anførte Tal for »Vægt af 1000 Korn i Gram« er for Frø af Runkelroer og Sukkerroer beregnede paa Grundlag af samtlige Efteranalyser, idet der, naar Spireevnen for disse Frøarter skal undersøges, altid tillige foretages Kornvægtsbestemmelse. For alle andre Frøarter bestemmes Kornvægten kun, naar det forlanges, hvorfor man ved Udregningen af Kornvægtstallene har benyttet alle foreliggende Resultater, dog med Udskydelse af enkelte stærkt afvigende.

For de Arter af Græs- og Kløverfrø, der avles her i Landet, er de i Tabellerne anførte Tal Gennemsnit af et meget stort Antal Kornvægtsbestemmelser næsten udelukkende af dansk Frø, især af Danske Landboforeningers Frøforsynings Avl. Tallet for Kornvægt har for disse Arter derfor ikke almindelig Gyldighed, men gælder mere specielt for Frø af dansk Avl af de paagældende Arter.

For Arter, der importeres, er Gennemsnitstallet for Kornvægt ofte bygget paa ganske faa Undersøgelser. Det samme gælder sædvanlig for Kaalroe-, Turnips- og Gulerodsfrø. Undertagelsesvis har man i Forbindelse med et Forsøg i 1928—29 undersøgt et forholdsvis stort Antal Prøver af Kaalroe- og Turnipsfrø for Kornvægt.

»Spirehastigheden« udtrykkes ved det Procentantal Frø, der er spirede i omtrent $\frac{1}{3}$ af den hele Spiretid. Hvor der i Rubrikken for Spireevne er anført to Tal, er det sidste »haarde Korn«.

Ved »normal Spireevne«, »normal spirende« og tilsvarende

Tabel 1. Statsfrøkontrollens Gennemsnitstal
for 1919—1929.

Frøart	Antal undersøgte Prøver	Vægt af 1000 Korn i Gram	Renheds- bestemmelser				Spirings- bestemmelser		
			Rent Frø	Affald	Fremmed Kulturfrø		Spirehastighed	Spireevne af det rene Frø ¹⁾	Rent spiret Frø
					Ukrudfrø	pCt.			
Rødkløver	3857	} 1.72	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	
do. Hersnap....	740 ²⁾		96.8	2.0	0.6	0.56	73.4	83.2 + 8.1	80.5
Hvidkløver	1222	} 0.787	96.4	2.7	0.4	0.48	70.7	79.4 + 7.3	76.5
do. Morsø og Strynø	751 ²⁾		95.5	1.8	1.9	0.80	67.3	80.2 + 12.7	76.6
Alsikekløver	1428	0.703	95.3	2.8	1.1	0.80	58.2	69.5 + 18.8	66.2
Humle-Sneglebælg ...	1319	1.62	95.9	1.2	2.5	0.37	76.2	82.8 + 9.0	79.4
Lucerne	1501	1.62	98.4	1.2	0.1	0.27	69.5	80.6 + 6.7	79.3
Gul Rundbælg	767	2.01	97.3	1.7	0.6	0.41	67.8	80.0 + 10.2	77.8
Alm. Kællingetand ...	1105	2.63	92.9	4.1	2.2	0.80	67.7	79.3 + 9.5	73.7
		1.14	98.0	1.1	0.3	0.57	61.9	80.9 + 7.5	79.3
Timothe	1545	0.392	97.6	1.1	1.0	0.29	90.9	93.2	91.0
Alm. Rajgræs	1802	2.15	95.9	2.3	1.2	0.07 ⁴⁾	93.0	95.1	91.2
Ital. Rajgræs	1451	2.18	98.0	1.7	0.3	0.04 ⁴⁾	92.6	94.9	93.0
Eng-Svingel	1258	2.05	93.1	4.3	2.4	0.25 ⁴⁾	85.8	92.9	86.5
Stivbladet Svingel ...	309	0.860	83.1	15.4	1.1	0.42 ⁴⁾	73.7	81.8	68.0
Ager-Hejre	1248	2.07	96.9	2.6	0.4	0.14 ⁴⁾	87.7	90.0	87.2
Draphavre	1023	3.23	90.3	8.4	1.2	0.13 ⁴⁾	85.2	87.9	79.4
Hundegræs	1911	1.07	89.0	9.7	1.2	0.10 ⁴⁾	84.8	93.7	83.4
Eng-Røvehale	448	0.867	61.5	35.9	1.5	1.10	61.0	69.4	42.7
Fioringræs	284	0.087	92.0	6.6	0.9	0.55 ⁵⁾	86.4	91.9	84.5
Alm. Rapgræs	481	0.181	90.4	8.5	0.8	0.28	79.9	86.1	77.8
Eng-Rapgræs	502	0.227	81.7	17.5	0.3	0.52	60.6	81.1	66.3
Fløjlgræs	330	0.313	87.9	3.7	7.3	1.14	79.3	84.1	73.9
Kamgræs	171	0.524	98.4	0.4	0.8	0.35	63.9	79.9	78.6
Runkelroe	5087	17.7	97.7	—	2.3	—	72.5	75.8	74.1
Sukkerroe	2770	17.8	97.9	—	2.1	—	75.1	80.0	78.3
Gulerod	1266	1.07	93.4	6.2	0.1	0.35	54.9	66.3	61.9
Turnips	2666	2.11	97.8	—	2.2	—	84.1	94.3	92.7
Kaalroe	3157	2.92	98.3	—	1.7	—	82.3	92.3	90.7
Havre	5338 ³⁾	36.0	99.1	—	0.9	—	88.4	95.3	94.4
2rd. Byg	6051 ³⁾	43.7	99.4	—	0.6	—	94.5	97.1	96.5
6rd. Byg	663 ³⁾	36.2	99.1	—	0.9	—	95.3	97.5	96.6
Rug	577 ³⁾	29.6	96.8	—	3.2	—	93.4	96.0	92.9
Hvede	1176 ³⁾	39.8	99.3	—	0.7	—	86.6	96.9	96.2

¹⁾ Hvor der i denne Rubrik er to Tal, er det sidste »haarde Korn«.

²⁾ Kun for 1920—1929.

³⁾ Ikke alle Prøver undersøgte for Renhed.

⁴⁾ Kun Gennemsnit for 3 Aar (se Teksten Side 818—819).

⁵⁾ Kun Gennemsnit for 1 Aar (se Teksten Side 819).

Tabel 2. Statsfrøkontrollens Gennemsnitstal
for 1928—1929.

Frøart	Antal undersøgte Prøver	Vægt af 1000 Korn i Gram	Renheds- bestemmelser				Spirings- bestemmelser			
			Rent Frø	Affald	Fremmed Kulturfrø	Ukrudsfrø	Spirehastighed	Spireevne af det rene Frø ¹⁾		
								pCt.	pCt.	pCt.
Rødkløver (<i>Trifolium pratense</i>) polsk Avl.	226	1.77	97.7	1.6	0.1	0.56	75.3	85.8	5.5	83.8
do. anden udenlandsk Avl.	99		96.8	2.1	0.6	0.48	80.0	86.7	3.7	83.9
do. Hersnap og Øtofte St.	193		97.5	1.9	0.2	0.40	67.2	79.4	7.6	77.4
Hvidkløver (<i>Trifolium repens</i>)	92	0.761	96.0	1.5	1.8	0.69	71.0	83.1	9.3	79.8
do. Morsø og Strynø	158		96.6	2.2	0.6	0.62	56.9	70.6	18.3	68.2
Alsikekløver (<i>Trifolium hybridum</i>) dansk Avl	15		95.4	2.3	1.8	0.45	56.7	69.7	16.1	66.5
do. svensk og kurlandsk Avl.	137	0.760	95.2	1.7	2.7	0.36	46.5	63.4	14.3	60.4
do. amerikansk og kanadisk Avl ..	7		96.3	0.6	2.8	0.28	82.6	86.6	4.7	83.4
Hl.-Sneglebælg (<i>Medicago lupulina</i>)	133		1.62	98.6	1.0	0.1	0.28	67.1	84.8	4.6
Lucerne (<i>Medicago sativa</i>), europæisk.	123	—	97.9	1.4	0.4	0.29	78.7	87.1	4.6	85.3
do. nordamerikansk, (Grimm St.)	24		99.0	0.7	0.2	0.11	70.6	85.3	6.0	84.4
Gul Rundbælg (<i>Anthyllis vulneraria</i>)	77		2.55	94.6	4.3	0.4	0.72	75.3	86.9	7.8
Alm. Kællingetand (<i>Lotus corniculatus</i>)	93	—	98.6	0.9	0.2	0.34	64.7	81.3	2.4	80.2
Timothe (<i>Phleum pratense</i>) dansk Avl.	50	0.381	98.2	0.6	0.9	0.30	89.7	92.7	91.0	
do. svensk Avl.	58		97.4	0.6	1.5	0.53	89.8	92.7	90.3	
do. amerikansk og kanadisk Avl.	55		98.7	0.9	0.3	0.11	91.5	93.5	92.3	
Alm. Rajgræs (<i>Lolium perenne</i>)	228	2.11	96.5	3.0	0.4	0.05	90.8	94.3	91.0	
Ital. Rajgræs (<i>Lolium multiflorum</i>)	169	2.13	98.1	1.8	0.1	0.04	89.3	93.0	91.2	
Eng-Svingel (<i>Festuca pratensis</i>)	135	2.12	95.2	4.1	0.5	0.17	79.0	91.2	86.8	
Stivbl. Svingel (<i>Festuca duriuscula</i>)	25	—	88.6	10.8	0.2	0.85	67.2	80.4	71.2	
Ager-Hejre (<i>Bromus arvensis</i>)	131	1.83	97.3	2.3	0.3	0.09	89.7	91.7	89.2	
Draphavre (<i>Avena elatior</i>)	106	—	90.9	8.7	0.3	0.14	82.7	85.6	77.8	
Hundegræs (<i>Dactylis glomerata</i>)	171	1.13	90.0	9.3	0.6	0.07	78.7	92.7	83.4	
Eng-Rævehale (<i>Alopecurus pratensis</i>)	42	—	66.2	31.5	1.3	0.97	60.2	67.5	44.7	
Fioringræs (<i>Agrostis alba</i>)	26	—	92.0	5.6	1.9	0.53	89.0	92.8	85.4	
Alm. Rapgræs (<i>Poa trivialis</i>)	60	0.190	92.1	7.5	0.3	0.10	77.9	85.4	78.7	
Eng-Rapgræs (<i>Poa pratensis</i>)	68	—	84.2	15.4	0.1	0.34	64.2	77.5	65.3	
Fløjlsgræs (<i>Holcus lanatus</i>)	29	—	92.4	0.9	5.7	1.02	80.1	82.8	76.5	
Kamgræs (<i>Cynosurus cristatus</i>)	12	—	99.0	0.2	0.7	0.11	67.4	83.4	82.6	
Runkelroe (<i>Beta vulgaris</i>), dansk Avl.	556	18.9	98.2	—	1.8	—	70.9	75.0	73.7	
Sukkerroe (<i>Beta vulgaris saccharifera</i>)	63	18.8	98.6	—	1.4	—	75.7	81.3	80.2	
Gulerod (<i>Daucus carota</i>)	113	—	94.4	5.3	0.1	0.25	49.9	60.2	56.8	
Turnips (<i>Brassica camp. var. rapifera</i>)	259	1.98	98.6	—	1.4	—	85.0	94.0	92.7	
Kaalroe (<i>Brassica napus var. napobras.</i>)	377	2.88	98.4	—	1.6	—	81.6	91.6	90.1	
Havre (<i>Avena sativa</i>)	581 ²⁾	—	99.3	—	0.7	—	91.7	95.4	94.7	
2rd. Byg (<i>Hordeum distichum</i>)	658 ²⁾	46.2	99.5	—	0.5	—	94.9	96.8	96.3	
6rd. Byg (<i>Hordeum vulgare</i>)	45 ²⁾	—	99.3	—	0.7	—	96.9	98.4	97.7	
Rug (<i>Secale cereale</i>)	49 ²⁾	—	97.9	—	2.1	—	94.4	96.8	94.8	
Hvede (<i>Triticum vulgare</i>)	90 ²⁾	—	99.7	—	0.5	—	82.2	97.5	97.2	

¹⁾ Hvor der i denne Rubrik er to Tal, er det sidste »haarde Korn«.

²⁾ Ikke alle Prøver undersøgte for Renhed.

Udtryk forstaaer Statsfrøkontrollen Gennemsnitstillene i det sidst forløbne Tiaar for paagældende Frøart, Sort eller Avls-omraade, saafremt fornødent paalidelige Gennemsnitstal efter Statsfrøkontrollens Skøn foreligger. Ved normal Spireevne for et bestemt Aar forstaaes Gennemsnitstillene for det paagældende Beretningsaar.

Gennemsnitstillene kan efter den Maade, hvorpaa de er beregnede, benyttes som Norm for, hvad der kan fordres af almindelig gode Frøvarer af de forskellige Arter.

Sammenlignes Gennemsnitstillene for 1928—29 (Tabel 2) med Tallene for 1919—29 (Tabel 1), faar man at vide, hvorledes Frøvarerne i det forløbne Aar staaer i Forhold til Frøvarer, undersøgte i de 10 sidst forløbne Aar. I de fleste Tilfælde er Forskellene smaa, men enkelte Afvigelser herfra maa dog bemærkes.

Gennemsnitstallet for Spireevne + haarde Korn i Gul Rundbælg er i 1928—29 kendelig højere end i Tiaaret 1919—29, medens det omvendte er Tilfældet for Alm. Kællingetand.

For danske Græsser undtagen Ager-Hejre er Spirehastigheden nogle pCt. lavere i 1928—29 end i 1919—29. Særlig er dette Tilfældet for Eng-Svingel og Hundegræs. For Spireevnen gør det tilsvarende Forhold sig i langt ringere Grad gældende, om end samme Tendens spores her.

Stivbl. Svingel og Fløjlsgræs har i 1928—29 haft henholdsvis 5.5 og 4.5 pCt. højere Renhed end i Tiaaret 1919—29.

For Gulerodsfrø er Gennemsnitstallet for Spireevne i 1928—29 6.1 pCt. lavere end det i Forvejen lave Gennemsnit for Tiaaret: 66.3 pCt.

Bemærkelsesværdigt er det, at Gennemsnitstallet for Spireevne af Runkelroefrø i 1928—29 praktisk talt er paa Højde med Gennemsnitstallet for Tiaaret, skønt ikke faa Runkelroefrøpartier i 1928, som andet Sted omtalt, paa Grund af daarligere Bjærgningsforhold havde en meget daarlig Spireevne.

IV. Efterundersøgelser af Prøver af Leveringer, der er under den selvvirkende Kontrol.

Der er i 1928—29 i alt modtaget 4357 Prøver til Efteranalyse. De allerfleste af disse Prøver, nemlig 4187, stammer fra 28 Forretninger og Frøomsætningsorganisationer, hvis De-

tailsalg af Kløver-, Græs- og Roefrø ifølge skriftlig Overenskomst med Statsfrøkontrollen kontrolleres ved den »selvvirkende Kontrol«. Dennes Arbejdsmaade er i Korthed følgende:

De kontrollerede Firmaer er forpligtede til at yde Garanti med Hensyn til Renhed og Spireevne (for Kløver-, Græs- og Gulerodsfrø tillige med Hensyn til Ukrudsindhold) for alt Kløver-, Græs- og Roefrø, de inden 7. April sælger til Landmænd og disses Organisationer, Brugsforeninger eller Købmænd (Detailhandlere).

Statsfrøkontrollen fremskaffer og undersøger et passende Antal Prøver (i Reglen 2—6) af hvert Parti. Sværer Gennemsnittet af de fundne Resultater ikke til de opgivne Garantier, skal Sælgeren yde Erstatning, ikke blot til de Købere, af hvis Leveringer der foreligger Prøver, men til alle Købere af det paagældende Parti.

Ved Sæsonens Afslutning udarbejder Statsfrøkontrollen for hvert kontrolleret Firma en Oversigt over Resultaterne af de foretagne Undersøgelser. Disse Oversigter sendes af Statsfrøkontrollen til alle, fra hvem der foreligger Prøver, og Sælgeren skal sende dem til alle andre Kunder.

(En mere udførlig Forklaring angaaende den selvvirkende Kontrols Udøvelse findes i Statsfrøkontrollens Aarsberetning for 1922—23, Tidsskrift for Planteavl, 30. Bind, Side 312 og følgende).

De i Tabel 3 anførte 27 Frøleverandører har i det omhandlede Arbejdsaar underkastet sig denne Form for Kontrol af deres Frøleveringer og har paa Tro og Love underskrevet Erklæring om, at der har været givet Statsfrøkontrollen Lejlighed til at gøre sig bekendt med Adresserne paa samtlige indenlandske Kunder af forannævnte Kategorier, der i det her omhandlede Aar har modtaget Græs-, Kløver- og Rodfrugtfrø.

A/S Det sjællandske Frøavlskompani, Kalundborg, hvis Salg ogsaa har været underkastet Kontrollen, har paa Grund af en Divergens mellem Firmaet og Frøkontrolkommissionen om Forstaaelsen af et Punkt i Overenskomsten om den selvvirkende Kontrol, ikke ønsket at afgive den foran omtalte Erklæring, inden en Voldgift, der er nedsat vedrørende nævnte Divergens, har afgivet sin Kendelse.

Ligeledes har A/S Det sjællandske Frøavlskompani ikke ønsket at stille de fornødne Oplysninger om Størrelsen af Fir-

maets Salg til Frøkontrollens Raadighed, før nævnte Kendelse foreligger, og dette Firmas Leveringer har derfor ikke kunnet medtages i Beregningerne, hvis Resultater er anførte i Tabel 3.

Til Forklaring af Tabel 3 skal anføres følgende:

Tabellen giver en Oversigt over, hvorledes de forskellige Firmaers Leveringer har svaret dels til Garantitallene og dels til Aarets Gennemsnitstal.

Tabellen omfatter alle Prøver af Græs-, Kløver- og Roefrø; derimod er Prøver af Blandfrø og Frø af Grønfoderplanter ikke medtagne i Beregningen.

I Rubrik 1 er opført, hvor mange Prøver der er undersøgt for hvert Firma, og som det ses af denne Rubrik, er Firmaerne i Tabellen ordnet efter Antallet af undersøgte Prøver. Da Prøvernes Antal mere maa rette sig efter det Antal Partier, Firmaet udbyder, end efter de solgte Frømengder, kan Prøveantallet ikke tages som Maal for Firmaernes Omsætning.

Tallene i Rubrik 2 angiver, hvor mange pCt. af Leveringerne der ikke har svaret til Garantitallene for Renhed eller Spireevne, og som Firmaet derfor har Erstatningspligt for. Det vil ses, at de kontrollerede Firmaer i meget forskellig Grad er blevet erstatningspligtige, men da de kontrollerede Firmaer kan ansætte Garantitallene for det Frø, de udbyder, ganske som de vil, er Erstatningspligten intet Maal for, hvilke Kvaliteter der er leverede.

For at faa et Udtryk herfor maa man sætte de leverede Kvaliteter i Forhold til en fast Maalestok. Vi har i Henhold til Overenskomsten om den selvvirkende Kontrol som saadan Maalestok benyttet Statsfrøkontrollens Gennemsnitstal for Aaret og i Rubrik 3 anført, hvor mange pCt. af hvert Firmas Salg der ikke har svaret til disse Gennemsnitstal.

De Oplysninger, Tallene i de 2 Rubrikker giver, supplerer hinanden. Har et Firma ifølge Rubrik 2 kun Erstatningspligt for en ubetydelig Del af sine Leveringer, men Rubrik 3 viser, at en meget stor Del af Leveringerne ikke har svaret til Aarets Gennemsnit, fremgaar det heraf, at det fine Resultat i Rubrik 2 er opnaaet ved at holde forholdsvis lave Garantital. Omvendt vil man finde Firmaer, der vel har Erstatningspligt for en ret stor Del af Leveringerne, men som ifølge Tallene i Rubrik 3 kun har leveret lidt Frø, der var ringere end Aarets Gennemsnitskvalitet. Den større Erstatningspligt skyldes i et saadant

Tilfælde ikke saa meget daarlig Kvalitet som det, at Leverandøren har ansat forholdsvis høje Garantital.

Af Tallene i Rubrik 2 fremgaar det ikke, hvor meget Renheden eller Spireevnen har været for lav. Ethvert kg, der har været Erstatningspligt for, har, hvad enten Partiet har manglet lidt eller meget i at svare til Garantien, haft samme Indflydelse paa Beregningen af de i Rubrik 2 anførte Tal.

Et bedre Maal for Manglerne med Hensyn til Renhed og Spireevne har man i den Vægtmængde af rent spiredygtigt Frø, som er leveret for lidt i de erstatningspligtige Leveringer. Denne Størrelse er beregnet for hvert Firma og i Rubrik 4 angivet i pCt. af den leverede Frømængde. Paa tilsvarende Maade har man i Rubrik 5 angivet, hvor meget rent spiredygtigt Frø der, maalt med Aarets Gennemsnitstal, har været for lidt i de Leveringer, der ikke har svaret til disse. Tallene i Rubrikkerne 4 og 5 supplerer altsaa paa lignende Maade hinanden som omtalt for Rubrikkerne 2 og 3.

Rubrikkerne 6, 7, 8 og 9 angaar Ukrudsindhold i Leveringerne. Da der ikke under den selvvirkende Kontrol skal garanteres med Hensyn til Ukrudsindhold i Runkelroe-, Kaalroe- og Turnipsfrø, vedrører Tallene i disse Rubrikker alene Kløver-, Græs- og Gulerodsfrø.

I Rubrik 6 er angivet, hvor mange pCt. af den leverede Frømængde der er blevet Erstatningspligt for paa Grund af for højt Ukrudsindhold, og i Rubrik 7 er meddelt, hvor mange pCt. af Leveringerne der havde for højt Ukrudsindhold i Forhold til Aarets Gennemsnit. Tallene i disse to Rubrikker bør altsaa sammenholdes paa lignende Maade som omtalt for Rubrik 2 og 3.

Endelig har man udregnet og i Rubrik 8 angivet, hvor mange Gram Ukrudsfrø der pr. 100 kg leveret Frø fandtes mere end garanteret i de Leveringer, for hvilke der er Erstatningspligt for Ukrud, og i Rubrik 9 er paa tilsvarende Maade angivet, hvor meget Ukrudsfrø der i de Leveringer, som ikke svarede til Gennemsnittet for Aaret, er for meget i Forhold til dette Gennemsnit.

I Tabellens næstnederste Linie har man for **alle de** Forhold, der omtales i Tabellen, anført **de nævnelige** Værdier under eet for alle Firmaer, og i **den** nederste Linie er de tilsvarende Tal for 1927—28 anført.

Tabel 3.¹⁾ Oversigt over, hvorledes de undersøgte Prøver af til de garanterede Tal og dels til Gennemsnitstallene for

De kontrollerede Forretninger	Antal undersøgte Prøver	For hver 100 kg Frø, Firmaet har leveret	
		har Renheden eller Spireevnen for nedennævnte Antal kg ikke svaret til Garantien	har Renheden eller Spireevnen for nedennævnte Antal kg ikke svaret til Aarets Gennemsnitstal
	1	2	3
Fællesforen. for Danmarks Brugsforeninger...	1008	0	2.1
Fr. Dreyer, Aarhus	316	0.7	12.3
Frøcontoret, Kolding	222	0	3.4
Dansk Frøhandel, A/S, Kolding	205	2.3	15.1
M. Jørgensens Markfrøforretn., A/S, Grejsdalen	185	0.1	1.6
Jydsk Markfrøkontor, A/S, Randers	158	1.6	9.3
Markfrøkompagniet, A/S, Kolding	158	0.7	2.2
A/S Sønderjydsk Frøforsyning, Aabenraa...	127	0	2.1
Nordjysk Frøkompagni, Hjørring	125	3.9	3.3
A/S Morsø Frøkontor, Nykøbing J.	121	0.03	4.8
A/S Det jydsk Frøavlskom. af 1926, Randers	115	0.1	10.1
A/S Skive Markfrøkontor, Skive	112	13.6	6.5
Langelands Frøavls-Komp., A/S, Rudkøbing..	108	0.1	18.3
Syd-Stevns & Herfølge Frøhandel, Herfølge..	94	0	0
Sydfyns Frøavl, Svendborg	90.	0	1.0
Anton Niensens Frøavl & Frøeksp., Alminde..	85	0.6	3.5
Sydjydsk Frøkompagni, Vejen	82	0.4	15.5
Ølandenes Frø-Kontor, A/S, Rudkøbing	78	7.5	10.6
Markfrøkontoret, Hobro	77	0.7	8.5
Sydsjællands Frø-Kompagni, Næstved	75	1.1	9.4
Bornholms Frø- & Saasæd-Centr., A/S, Rønne..	74	26.8	17.9
Alsisk Frøavls-Andelselskab, Sønderborg...	73	1.3	14.6
Oluf Thielst, Haderslev	71	0	6.2
Frøkontoret, Jyderup	55	0.1	0.1
Skjern Markfrøkontor, Skjern	50	2.2	2.3
A. Svendsens Frøhandel, Hobro	46	0	15.5
Dybø Jørgensen, Sindal	45	0.4	6.9
I alt i 1928—29...	3955	0.6	5.1
I alt forrige Aar (1927—28)...	3595	0.4	

¹⁾ Se Teksten nederst Side 830 og øverst Side 831.

de kontrollerede Forretningers Leveringer har svaret dels
1928—1929 for Renhed, Spirevne og Ukrudsindhold.

For hver 100 kg Frø, Firmaet har leveret	For hver 100 kg, Firmaet har leveret af Gress, Kløver- og Gulrodstfrø				
har der i de Leveringer, der medfører Erstatningspligt (Rubrik 2), manglet nedennævnte Antal kg rent spiredygtigt Frø i Forhold til Garantien	har nedennævnte Antal kg haft for højt Indhold af Ukrud i Forhold til Garantien				
har der i de Leveringer, der er ringere end Aarets Gennemsnit (Rubrik 3), manglet nedennævnte Antal kg rent spiredygtigt Frø i Forhold til Gennemsnitstallene	har nedennævnte Antal kg haft for højt Indhold af Ukrud i Forhold til Aarets Gennemsnitstal				
har der i de Leveringer, der medfører Erstatningspligt (Rubrik 6), været nedennævnte Antal Gram Ukrud for meget i Forhold til Garantien	har der i de Leveringer, hvis Ukrudsindhold er højere end Aarets Gennemsnit (Rubrik 7), været nedennævnte Antal Gram Ukrud for meget i Forhold til Aarets Gennemsnitstal				
<p>4</p> <p>0</p> <p>0.080</p> <p>0</p> <p>0.175</p> <p>0.008</p> <p>0.092</p> <p>0.080</p> <p>0</p> <p>0.266</p> <p>0.003</p> <p>0.007</p> <p>0.732</p> <p>0.012</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0.055</p> <p>0.027</p> <p>0.395</p> <p>0.016</p> <p>0.032</p> <p>1.800</p> <p>0.310</p> <p>0</p> <p>0.012</p> <p>0.156</p> <p>0</p> <p>0.021</p> <p>0.043</p>	<p>5</p> <p>0.140</p> <p>0.934</p> <p>0.240</p> <p>1.065</p> <p>0.132</p> <p>0.679</p> <p>0.205</p> <p>0.026</p> <p>0.361</p> <p>0.306</p> <p>0.881</p> <p>0.587</p> <p>1.168</p> <p>0</p> <p>0.068</p> <p>0.272</p> <p>1.333</p> <p>0.550</p> <p>0.740</p> <p>0.488</p> <p>1.868</p> <p>1.509</p> <p>0.486</p> <p>0.011</p> <p>0.212</p> <p>0.807</p> <p>0.477</p> <p>0.376</p>	<p>6</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0.7</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>1.5</p> <p>1.7</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0.6</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0.9</p> <p>3.1</p> <p>2.1</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0.02</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>7.8</p> <p>0.2</p> <p>0.1</p>	<p>7</p> <p>1.8</p> <p>0.8</p> <p>2.7</p> <p>20.3</p> <p>8.4</p> <p>4.2</p> <p>1.8</p> <p>3.8</p> <p>1.7</p> <p>4.3</p> <p>4.8</p> <p>7.7</p> <p>25.3</p> <p>1.8</p> <p>0</p> <p>2.8</p> <p>0.6</p> <p>9.1</p> <p>5.0</p> <p>21.0</p> <p>3.9</p> <p>5.5</p> <p>2.3</p> <p>3.8</p> <p>0.2</p> <p>6.6</p> <p>17.2</p> <p>4.0</p>	<p>8</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>3.5</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>7.7</p> <p>7.4</p> <p>0</p> <p>10.1</p> <p>6.1</p> <p>0.9</p> <p>0</p> <p>2.0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>31.1</p> <p>22.1</p> <p>8.9</p> <p>0</p> <p>0.1</p> <p>0</p> <p>39.1</p> <p>0.9</p> <p>0.3</p>	<p>9</p> <p>4.3</p> <p>2.2</p> <p>6.7</p> <p>29.2</p> <p>16.9</p> <p>9.9</p> <p>4.9</p> <p>11.1</p> <p>9.4</p> <p>13.9</p> <p>12.9</p> <p>35.6</p> <p>88.0</p> <p>6.0</p> <p>0</p> <p>9.1</p> <p>2.8</p> <p>20.2</p> <p>46.5</p> <p>104.7</p> <p>14.4</p> <p>8.2</p> <p>5.4</p> <p>8.0</p> <p>1.0</p> <p>20.8</p> <p>83.8</p> <p>9.7</p> <p>17.2</p>

I alt er der af de Frøarter, Tabellen omfatter, kontrolleret 7 446 134 kg, hvoraf 47 111 kg medfører Erstatningspligt for Mangler ved Renhed eller Spireevne. Kløver-, Græs- og Gulerodsfrø, der kontrolleres med Hensyn til Ukrudsindhold, udgør i alt 5 527 242 kg, hvoraf 9 921 kg medfører Erstatningspligt for Ukrudsindhold.

7 af de Firmaer, hvis Salg har været underkastet den selv-virkende Kontrol, har solgt større eller mindre Mængder af Blandfrø af Græs- og Kløverfrø — i alt 150 925 kg.

Ved Salg af Blandfrø skal det opgives Statsfrøkontrollen, i hvilket Mængdeforhold de forskellige Arter indgaar i Blandingen, samt hvilken Spireevne der garanteres for hver af de paagældende Arter. Blandingsforholdet kontrolleres ved almindelig Renhedsundersøgelse af de foreliggende Prøver. For Spirings Vedkommende undersøges for hver Prøve kun enkelte af de Arter, som findes deri, væsentligt fordi en gennemført Spiringsanalyse af alle de Arter, der findes i en saadan Prøve, vilde medføre et uforholdsmæssigt stort og derfor ogsaa meget bekosteligt Arbejde. Skønt Statsfrøkontrollen vælger forskellige Arter til Spiringsundersøgelse, hvor der foreligger flere Prøver af et Parti — eller dog flere Prøver af Blandfrø fra samme Leverandør —, er den Mulighed ikke udelukket, at en eller anden Art, som indgaar i Blandingerne i smaa Mængder, ikke bliver kontrolleret, hvad Spireevnen angaar. Kontrollen er altsaa ikke fuldt saa effektiv for Blandfrø som for Frø, der sælges i ublandet Tilstand.

Af Blandfrø er i 1928—29 under den selv-virkende Kontrol undersøgt 55 Prøver. Der er ikke efter disse Undersøgelser Erstatningspligt for noget Parti Blandfrø.

I Tabel 4 er anført forskellige Forhold vedrørende Kontrollen med Blandfrø for hvert Firma, der har deltaget i dette Salg.

For Grønfoderplanter har Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger garanteret for Spireevnen og paataget sig Forpligtelse til ved eventuelle Mangler at yde Erstatning til alle Købere paa tilsvarende Maade som for Græsmarks- og Roefrø.

Af Frø af disse Planter er der for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger undersøgt 104 Prøver. Alle Partier har svaret til, hvad der var garanteret.

Tabel 4. Undersøgelser af Blandfrø.

De kontrollerede Forretninger	Antal undersøgte Prøver af Blandfrø	Antal Partier Blandfrø kontrolleret	Mængden af solgt Blandfrø i pCt. af Firmaets samlede Salg af Frø	Antal Prøver, der medfører Erstatningspligt	Erstatningspligtig Mængde Blandfrø i pCt. af Firmaets samlede Salg af Frø
Jydsk Markfrøkontor, A/S, Randers.....	31	15	31.0	0	0
M. Jørgensens Markfrøforretn., A/S, Grejsdalen	10	5	4.9	0	0
Frøcontoret, Kolding	5	5	3.7	0	0
Markfrøkompagniet, A/S, Kolding	4	4	2.8	0	0
A/S Morsø Frøkontor, Nykøbing J.	2	2	2.0	0	0
A/S Skive Markfrøkontor, Skive	2	2	2.6	0	0
Dansk Frøhandel, A/S, Kolding.....	1	1	1.1	0	0
I alt ...	55	34		0	

Ved Afslutning af Overenskomst om Kontrol overlades det til Firmaerne at bestemme, efter hvilken af nedenfor anførte Formler de vil yde Erstatning for eventuelle Mangler i Renhed og Spireevne:

$$\text{Formel a: } E = \frac{M \cdot P}{G}; \quad \text{Formel b: } E = \left(M + \frac{M^2}{10} \right) \cdot \frac{P}{G}$$

De i Formlerne anvendte Bogstaver har følgende Betydning: E = Erstatning, M = Mangel, P = Pris og G = Garantital.

Efter Formel a stiger Erstatningen i ligefremt Forhold til Mangelen. Formel b, den saakaldte stigende Skala, medfører, især naar der er Tale om store Mangler, en langt større Erstatning, end hvor Beregningen sker efter Statsfrøkontrollens Regler. Er der for en Vare til 1 Kr. pr. kg garanteret 90 pCt. Spireevne, skal der for en Mangel af 10, 20 og 30 pCt. efter Formel a erstattes henholdsvis 11, 22 og 33 Øre pr. kg, medens der i samme Tilfælde efter Formel b («den stigende Skala») skal erstattes henholdsvis 22, 67 og 133 Øre pr. kg.

Den stigende Skala har i det forløbne Aar været gældende for nedennævnte Firmaer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (herunder saavel Brugsforeninger som Landbo- og Husmandsforeningernes Frøsalg i Roskilde), Nordjysk Frø-

kompagni, Hjørring, Ølandenes Frø-Kontor, A/S, Rudkøbing, Markfrøkompagniet, A/S, Kolding, Bornholms Frø- & Saasæd-Central, A/S, Rønne, A/S Sønderjydske Frøforsyning, Aabenraa, Syd-Stevns & Herfølge Frøhandel og Frøkontoret, Jyderup.

I Henhold til de reviderede Erstatningsregler, som er traadt i Kraft fra den 1. Juli 1929, vil i Fremtiden ved Erstatningsberegning vedrørende Mangler i Renhed kun Formel a blive anvendt, medens det ligesom hidtil overlades til de kontrollede Firmaers Valg, om de ved Overenskomstens Oprettelse vil forpligte sig til at yde Erstatning efter Formel a eller Formel b for Mangler i Spireevne.

Af Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Frøpartier har Statsfrøkontrollen paa Foranledning af Landbo- og Husmandsforeningernes Kontroludvalg ved sine Prøveudtagere udtaget Prøver paa Lagrene, naar Partierne var færdige til Ekspedition. De udtagne 293 Prøver er blevet underkastede fuldstændig Analyse, og af Prøverne er afgivet Materiale til Udsaaning i ovennævnte Udvalgs Kontrolmark.

De Firmaer, der er underkastede den selvvirkende Kontrol, har tilsammen solgt 7 921 503 kg Frø, hvoraf 1 942 956 kg er Roefrø, 2 422 678 kg Kløverfrø, 3 080 500 kg Græsfrø, 150 925 kg Blandfrø og 324 444 kg Frø af Grønfoderplanter; sidstnævnte er kun kontrolleret med Hensyn til Spireevnen.

Desuden har Frøkontrollen foretaget Efteranalyser af en Del Prøver, som er indsendte dels af Landmænd, dels af Købmænd, dels af enkelte Indkøbsforeninger, der omsætter ikke ubetydelige Frømængder, og man kan sikkert gaa ud fra, at i alt henved 6 Mill. kg Græs- og Kløverfrø er kontrolleret gennem den selvvirkende Kontrol og de ovenfor omtalte Efteranalyser.

Efter de statistiske Oplysninger maa man regne, at Danmarks aarlige Forbrug af Kløver- og Græsfrø ligger omkring ved 8 Mill. kg, og det er saaledes ca. $\frac{3}{4}$ af Forbruget, der er under Kontrol.

For Roefrøets Vedkommende udgør den kontrollerede Mængde ca. 60 pCt. af Forbruget.

Man bør ved Studium af Tabellerne 3 og 4 erindre, at Frøets Værdi som Sædevarer ikke alene er bestemt af de Egenskaber, der er omhandlede i Tabellerne, men tillige i høj Grad af dets Herkomst (Avlsomraade, Sort og Stamme). For

nogle Frøarters Vedkommende er dette Forhold af saa afgørende Betydning, at Frø fra det bedste Avlssted eller af den bedste Stamme absolut bør foretrækkes, selv om det i Renhed eller Spireevne ikke helt kan staa Maal med, hvad der udbydes fra mindre heldige Avlssteder eller af 2. Klasses Stammer.

I Erkendelse af dette Spørgsmaals Vigtighed er det i Overenskomsten om den selvvirkende Kontrol fastsat, at Firmaerne paa Bestillingssedler m. v. skal opgive Avlsomraade, Sort eller Stamme for alle Partier. Vides intet om disse Forhold, skal det udtrykkelig angives, at de er ukendte.

Paa Grundlag af disse Opgivelser er Oversigterne, der findes i Tabellerne 5 og 6, udarbejdede. Af den tidligere nævnte Grund kunde heller ikke i disse Opgørelser A/S Det sjællandske Frøavlskompani's Salg medtages.

I Tabel 5 er for Frø af Græsmarksplanterne dels angivet, hvor mange pCt. af det samlede Salg af Kløver- og Græsfrø hver Art udgør, og dels, hvorledes Frø fra forskellige Avlssteder eller i visse Tilfælde af forskellige Stammer er repræsenteret inden for Arten.

Naar der ved Angivelsen af Avlsstedet i Tabellen er anført to geografiske Navne, adskilte ved en skraa Streg, betyder det, at de paagældende Partier er opgivet at være en Blanding af Frø fra de to Avlssteder. Er de geografiske Navne forbundet med »og«, er det saaledes at forstaa, at nogle Partier er opgivet at være fra det ene, andre fra det andet Avlssted. Som meddelt i anden Forbindelse var det samlede Salg af Kløver- og Græsfrø under den selvvirkende Kontrol 5503178 kg. Den selvvirkende Kontrol omfatter saa stor en Del af det samlede Forbrug af Kløver- og Græsfrø, og Salget under denne Kontrol er saa nogenlunde ligelig repræsenteret i Landets forskellige Egne, at man sikkert uden at begaa større Fejl kan gaa ud fra, at den procentiske Fordeling, som Tabel 5 udviser, ret nøje gælder for Landets samlede Forbrug af Græs- og Kløverfrø.

Til Tabel 5 skal i øvrigt gøres følgende Bemærkninger: Vort Forbrug af tidlig Rødkløver er, som i de nærmest foregaaende Aar, fremskaffet næsten udelukkende fra Østeuropa. De Egne af Polen og de Egne af Rusland, der leverer os tidlig Rødkløver, grænser til hinanden og er de samme Omraader, hvorfra vi før den store Krig fik tidlig russisk Rødkløver. Der er solgt to ganske ubetydelige Partier af dansk tidlig Rød-

Tabel 5.
Oversigt over, hvorledes Salget af Kløver- og Græsfrø under den selvvirkende Kontrol i Foraaret 1929 har fordelt sig med Hensyn til Arter, Sorter, Avlssteder og Stammer.

Art, Avlssted og Stamme	Procentisk For- deling inden for Arten	Procent af det saml. Salg af Klø- ver- og Græsfrø	Art, Avlssted og Stamme	Procentisk For- deling inden for Arten	Procent af det saml. Salg af Klø- ver- og Græsfrø
Tidlig Rødkløver:			Timothe:		
Polen	41.1		Danmark	19.5	
Rusland	5.0		Sverige	39.7	
Polen/Rusland	48.1		Sachsen og Schlesien	8.2	
Bøhmen/Schlesien/Polen	5.8		Blandinger af europ. Avl	11.8	
Danmark	—		U. S. A. og Kanada	20.8	
	100.0	18.2		100.0	5.7
Sildig Rødkløver:			Alm. Rajgræs:		
Hersnap' og Øtøfte	81.9		Danmark	99.6	
Anden dansk Avl	0.4		Sverige, Viktoria St	0.4	
Sverige	8.0		Irland	—	
Rusland	7.9			100.0	18.1
Bøhmen og Blandinger af østeuropæisk Avl	1.8		Ital. Rajgræs:		
	100.0	6.4	Danmark	100.0	10.9
Hvidkløver:			Eng-Svingel:		
Morsø	61.4		Danmark	100.0	4.2
Strynø	4.3		Stivbladet Svingel:		
Bøhmen og Polen	34.3		Tyskland	100.0	0.1
	100.0	5.2	Ager-Hejre:		
Alsikekløver:			Danmark	100.0	4.2
Danmark	10.3		Draphavre:		
Sverige	51.7		Frankrig	100.0	2.1
Kurland og Blandinger af europæisk Avl	30.9		Hundegræs:		
U. S. A., Kanada og Kurland/ Kanada	7.1		Danmark	100.0	8.7
	100.0	3.5	Eng-Rævehale:		
Humle-Sneglebælg:			Danmark	3.3	
Danmark	48.0		Finland	96.7	
Udenlandsk Avl	52.0			100.0	0.2
	100.0	3.2	Fioringræs:		
Lucerne:			Amerika	100.0	0.1
Ungarn	90.1		Alm. Rapgræs:		
Italien	3.9		Danmark	100.0	0.6
U. S. A. og Kanada	6.0		Eng-Rapgræs:		
	100.0	3.4	Danmark	1.0	
Gul Rundbælg:			Amerika	99.0	
Polen	98.9			100.0	1.0
Bøhmen og Polen/Bøhmen	1.1		Fløjlsgræs:		
	100.0	1.8	Australien	100.0	0.2
Alm. Kællingetand:			Kamgræs:		
Italien	94.7		Australien	79.5	
Sydeuropa	3.7		Irland	20.5	
Frankrig/Italien	1.6			100.0	—
	100.0	2.2			

Tabel 6. Oversigt over, hvorledes Salget af Roefrø under den selvvirkende Kontrol i Foraaret 1929 har fordelt sig med Hensyn til Arter, Sorter og Stammer.

Art, Avlssted og Stamme	Procentisk For- deling inden for Arten	Procent af det samlede Salg af Roefrø	Art, Avlssted og Stamme	Procentisk For- deling inden for Arten	Procent af det samlede Salg af Roefrø
Runkelroe og Sukkerroe:					
Barres Strynø VI	51.2		Overført	85.6	
» Taarøje, Lyngby VI	12.2		Andre gulskødede Turnips	0.9	
» » Trifolium VI	3.7		Østersundom, Amagergaard V	3.5	
» Sludstrup, Hulby VI	2.9		Grey stone, Amagergaard V	5.2	
» » Hinderupgaard VI	1.8		White Tankard, Roskilde V	2.4	
» Ferritslev VI	1.5		Majnæpe, Marienlyst V	1.8	
» Rosted, Roskilde VI	7.8		Andre hvidkødede Turnips	0.6	
» Tystofte V	6.9			100.0	6.6
Andre Barres	0.9		Kaalroe:		
Rød Eckendorfer, Hinderup- gaard V	0.2		Bangholm Lyngby VI	39.7	
Gul Eckendorfer, Stevns V	0.5		» Hunsballe VI	20.1	
Fodersukkerroe, Marienlyst V	5.6		» Olsgaard VI	9.5	
Andre Fodersukkerroer	0.5		» Wibolt VI	5.4	
Sukkerroer	4.3		» Herning	7.9	
	100.0	64.3	» Studsgaard	1.5	
			» Sundsmark	0.9	
Turnips:			Andre Bangholm	3.8	
Yellow Tankard, Pajbj. V	48.4		Wilhelmsburger, Øtofte	6.6	
Fynsk Bortfelder, Pajbj. V	22.4		Andre Wilhelmsburger	2.7	
» » Hundslev V	13.3		Shepherd, Jebjerg VI	1.8	
Dane Hybrid Amagergaard V	1.5		Andre Shepherd	0.1	
				100.0	27.2

Rettelse

til

Tidsskrift for Planteavl, 34. Binds 5. Hæfte:

Side 833, 18. Lin. f. o.: m², læs: 100 m²

man gennem Foranstaltninger, der sikrede Avlerne mod altfor lave Priser i Tilfælde af rigelig Produktion, kunde komme ind paa at have saa stor Frøavl af danske Stammer af Hvidkløver og sildig Rødkløver, at man ikke blev henvist til at bruge udenlandsk Frø, saasnart Frøudbyttet af den danske Frøavl et Aar var mindre godt.

Af Frø af Alsikekløver har den indenlandske Avl i Aar leveret godt 10 pCt., og Frøet var af god Kvalitet. Derimod var Kvaliteten af svensk og kurlandsk Frø ikke saa god; det skortede i mange Tilfælde paa Spireevnen.

I Sverige ændrede man Betingelsen for at statsplombere svensk Alsikekløver fra 85 til 75 pCt. Spireevne, og dog var der, efter hvad man fra svensk Side har meddelt os, kun faa Partier af svensk Avl 1928, der opfyldte Betingelsen for Statsplombering. Det maa under disse Omstændigheder betragtes med Tilfredshed, at de danske Firmaer var i Stand til at fremskaffe svensk og kurlandsk Alsikekløver, der som Gennemsnitstallene Side 821 udviser, havde en gennemsnitlig Spireevne af 77.7 pCt. Frøkontrolkommissionen vedtog derfor undtagelsesvis og under Henvisning til de nævnte særlige Forhold, at Erstatninger for manglende Spireevne for svensk og kurlandsk Alsikekløver, der var solgt under den selvvirkende Kontrol, bortfaldt i Aar, saafremt det paagældende Partis Spireevne, saaledes som den blev bestemt gennem Efteranalyserne, inden for de gældende Latituder svarede til de ovennævnte Gennemsnitstal for svensk og kurlandsk Alsikekløver: 77.7 pCt.

Svensk Alsikekløver har i danske Forsøg udvist saa stor Overlegenhed over amerikansk Alsikekløver, at det svenske Frø absolut bør foretrækkes, selv om det ikke helt kan staa Maal med det amerikanske, hvad Renhed og Spireevne angaar. I 1929 har man i Sverige en god Frøhøst af Alsikekløver, og forhaabentlig vil tilstrækkelige Mængder af vel spirende Frø heraf være til Raadighed for danske Landmænd.

Af Lucernefrø var langt den overvejende Del af Forbruget ungarsk Frø. De 6 pCt. amerikansk og kanadisk Frø, der er leveret, er altsammen angivet at være Grimm-Lucerne.

Af Alm. Rajgræs er næsten alt af dansk Avl, og i de fleste Tilfælde opgivet som Lundbæk-Stamme eller Øtofte-Stamme. To Firmaer har solgt Frø af den svenske Viktoria-Stamme,

og endelig opgives der at være solgt ganske ubetydelige Mængder irsk Frø.

Ital. Rajgræs, Eng-Svingel, Ager-Hejre, Hundegræs og Alm. Rapgræs er udelukkende dansk Avl. Ital. Rajgræs er i saa godt som alle Tilfælde opgivet at være Tystofte-Stamme, Eng-Svingel opgives oftest at være Lyngby-Stamme og Hundegræs Olsgaard-Stamme.

Af Eng-Rævehale og Eng-Rapgræs har Danmark leveret ubetydelige Mængder, medens Hovedparten er henholdvis finsk og amerikansk.

Af Kamgræs er i det hele kun solgt 1519 kg, og denne Art er derfor i den procentiske Fordeling ikke talmæssig angivet.

I Tabel 6 er givet en Oversigt over, hvorledes Forbruget af Roefrø under den selvvirkende Kontrol i 1928 har fordelt sig, dels efter Arterne og dels inden for Arterne efter Stammer. Det samlede Salg af Roefrø under den selvvirkende Kontrol var, som allerede nævnt Side 830, 1 942 956 kg.

Hvad Fordelingen mellem Arterne angaar, maa Forholdene inden for den selvvirkende Kontrol antages ret nøje at afspejle Forholdene ogsaa for den Del af Frøsalget, der ikke er under denne Kontrol.

Derimod tør man ikke uden videre gaa ud fra, at dette er Tilfældet med Hensyn til Fordelingen af Stammerne inden for den enkelte Art. Det vil saaledes blandt andet være rimeligt at antage, at forskellige Stammer, som ejes af Frøfirmaer, der ikke er under den selvvirkende Kontrol, er for svagt repræsenterede i foranstaaende Opgørelse i Forhold til, hvad de betyde i Landets samlede Frøforbrug.

Interessant er det at se, at Barres Strynø VI udgør over Halvdelen af, hvad der under den selvvirkende Kontrol er solgt af Runkelroe- og Sukkerroefrø, og at Sludstrup-Stammerne kun udgør en meget ringe Del af Salget under den selvvirkende Kontrol.

Næsten Halvdelen af Salget af Turnipsfrø opgives at være Yellow Tankard, Pajbjerg V. Kun 13.5 pCt. af Turnipsfrøsalget er af hvidkødede Turnips.

Saa godt som alt Frø af Runkelroer, Sukkerroer, Kaalroer og Turnips, der er udbudt under den selvvirkende Kontrol, er angivet at være dansk. Kun 0.2 pCt. af Runkelroefrøet og 0.3 pCt. af Turnipsfrøet er opgivet at være udenlandsk.

Som allerede nævnt, er Meddelelserne i Tabel 5 og 6 byggede paa Firmaernes Opgivelser om de nævnte Forhold, idet den selvvirkende Kontrol ikke obligatorisk omfatter Kontrol af Frøets Sorts- og Stammeægthed.

For de kontrollerede Firmaer, som ønsker det, paatager Statsfrøkontrollen sig dog Kontrol med Stammeægthed af Runkelroer, Sukkerroer, Kaalroer og Turnips samt af danske Stammer af Rødkløver og Hvidkløver. Kontrollen skal omfatte alle Partier, som Firmaet udbyder i Detailsalg heraf.

De Regler, hvorefter denne Kontrol foregaar, findes i Statsfrøkontrollens Aarsberetning for 1927—28 Side 30 (Tidsskrift for Planteavl, 35. Bind, Side 30).

Kontrollen udøves derigennem, at Statsfrøkontrollen af hvert Parti udsaar 2 Prøver i sine Kontrolmarker.

Kløverprøverne udsaaes i hver af de to Kontrolmarker paa 2 Parceller. I den ene Mark saas Frøet under Dæksæd, i den anden uden Dæksæd. Eventuel Erstatning for Mangler ved Kløverprøvernes Ægthed afgøres paa Grundlag af Kontrol dyrkningen ved Voldgift i Henhold til Statsfrøkontrollens Erstatningsregler, Litra D.

For Røefrøpartiernes Vedkommende skal der kun ydes Erstatning, saafremt Modtageren af Frøet klager til Firmaet. Saafremt der klages over Ægtheden af leveret Frø, og Køber og Sælger ikke inden Udløbet af visse fastsatte Tidsfrister enes om at ordne Sagen, skal Klagen meddeles Statsfrøkontrollen, der da i Forening med Statens Rodfrugtforsøg afgør Sagen paa Grundlag af Besigtigelse af Parcellerne i Statsfrøkontrollens Kontrolmarker og Besigtigelse af Klagerens Mark samt eventuelt andre Marker, paa hvilke Frø af det paagældende Parti er udsaaet. Erstatningens Størrelse skal beregnes saaledes, at Klageren holdes skadesløs for det Tab, der er forbundet med at have benyttet det leverede Frø i Stedet for det købte.

Viser Klagen sig ubegrundet, skal Omkostningerne ved Markbesigtigelsen betales af Klageren; i modsat Fald af Sælgeren.

Statsfrøkontrollen udarbejder for hvert Firma en Oversigt med Angivelse af Resultatet af Kontrol dyrkningen for hvert Parti. Denne Oversigt skal det kontrollerede Firma lade trykke og udsende til alle, der har købt Frø hos Firmaet.

Paa Side 837 er de Firmaer nævnt, som for Leveringerne i Foraaret 1929 har underkastet sig denne Ægthedskontrol, og

for hvert Firma er det i følgende Orden: Kaalroe, Turnips, Runkelroe, Sukkerroe og i alt, angivet, hvor mange Partier af de forskellige Roefrøarter der er kontrolleret.

Da Kontrol dyrkningen for Kløverfrøets Vedkommende nødvendigvis maa strække sig over ca. 1½ Aar, foreligger der endnu ikke Resultater for Ægthedskontrollen af Kløverfrø.

Frøcontoret, Kolding, 14, 7, 21, 1, 43. Markfrøkompagniet, A/S, Kolding, 6, 6, 4, 1, 17. A/S Sønderjydske Frøforsyning, Aabenraa, 3, 3, 3, 1, 10. Morsø Frøkontor, A/S, Nykøbing J., 5, 5, 4, 1, 15. Sydfyns Frøavl, Svendborg, 2, 4, 5, 1, 12. Nordjysk Frøkompagni, Hjørring, 6, 5, 3, 1, 15. Ølandenes Frø-Kontor, A/S, Rudkøbing, 2, 4, 3, 1, 10. Anton Nielsens Frøavl & Frøeksport, Alminde, 3, 3, 3, 1, 10. Sydjysk Frøkompagni, Vejen, 2, 5, 2, 1, 10. Syd-Stevns & Herfølge Frøhandel, Herfølge, 3, 4, 6, 1, 14. Oluf Thielst, Haderslev, 3, 1, 4, 1, 9. A. Svendsens Frøhandel, Hobro, 5, 6, 3, 1, 15. M. Jørgensens Markfrøforretning, A/S, Grejsdalen, 6, 7, 7, 1, 21. Alsisk Frøavls-Andelselskab, Sønderborg, 4, 3, 4, 1, 12. Bornholms Frø- & Saasæd-Central, A/S, Rønne, 4, 4, 4, 1, 13.

Der er herefter kontrolleret 68 Partier Kaalroe, 67 Turnips, 76 Runkelroe og 15 Sukkerroe, i alt 226 Partier, hvoraf kun 3 ved Kontrol dyrkningen har givet Anledning til væsentlige Bemærkninger. De tre sidstnævnte Firmaer har hver leveret et af disse Partier, nemlig:

- 1) Et Parti, solgt som Dales Hybrid, Amagergaard V.
Bedømmelse: »Prøven er ikke Dales Hybrid, Amagergaard V. Roerne er grenede og meget uens i Form; mange er helt kegleformede og nogle ovale.«
- 2) Et Parti, solgt som Fynsk Bortfelder, Hundslev V.
Bedømmelse: »Prøven er ikke Fynsk Bortfelder, Hundslev V. Roerne er længere og mere grenede end almindeligt for Stammen, og i Prøven fandtes 9 pCt. Roer med grønt Hoved.«
- 3) Et Parti, solgt som Grey Stone, Amagergaard V.
Bedømmelse: »Prøven svarer ikke til den opgivne Stamme. Roerne er fladere, Bladstilkene og Roernes Hoved mere rødt og Toppen lidt mørkere end almindeligt for Grey Stone, Amagergaard V.«

De 3 Partier udgør henholdsvis 0.3, 1.3 og 1.0 pCt. af de respektive Firmaers Leveringer af de kontrollerede Roefrøarter.

Til 28 andre af de kontrollerede Roefrøpartier er der paa Grundlag af Kontroltyrkningen gjort Bemærkninger vedrørende mindre Afgivelser fra det typiske, der dog skønnes ikke at kunne begrunde Erstatningskrav.

Dette gælder f. Eks. Bemærkninger om, at der ved Kontroltyrkningen i en Del Barrepartier fandtes enkelte røde Roer, og om at nogle Partier, især af Turnipsstammerne, har indeholdt en Del Roer af mindre typisk Form.

Der er ikke til Statsfrøkontrollen indkommet Meddelelse om Klager vedrørende Ægtheden af Roefrø, der er leveret under denne Kontrol.

Nedennævnte Firmaer har i 1929—30 underkastet deres Salg den selvvirkende Kontrol med Hensyn til Analysegarantierne, og de Firmaer, som i nedenstaaende Fortegnelse er mærket med en Stjerne, har desuden underkastet Salget af Kløver- og Roefrø Ægthedskontrol.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (herunder saavel Brugsforeninger som Landbo- og Husmandsforeningernes Frøsalg, Roskilde) — Fr. Dreyer, Aarhus. — M. Jørgensens Markfrøforretning, A/S, Grejsdalen.*) — Frøkontoret, Kolding.*) — Jydsk Markfrøkontor, A/S, Randers. — Syd-Stevns & Herfølge Frøhandel.*) — A/S Langelands Frøavls-Kompagni, Rudkøbing. — Morsø Frøkontor, A/S, Nykøbing J.**) — Ølandenes Frø-Kontor, A/S, Rudkøbing.*) — Markfrøkontoret, Hobro, v. A/S Regnar Th. Genefke. — Det jydsk Frøavlskompagni af 1926 A/S, Randers. — Sydjylland Frøkompagni, Vejen.*) — Skjern Markfrøkontor, Skjern. — Alsisk Frøavls-Andelsselskab, Sønderborg.*) — Sydsjællands Frø-Kompagni, Næstved. — A/S Sønderjydsk Frøforsyning, Aabenraa.*) — Dansk Frøhandel, A/S, Kolding. — Sydfyns Frøavl, Svendborg.*) — Nordjysk Frøkompagni, Hjørring.*) — Bornholms Frø- & Saasæd Central, A/S, Rønne.*) — Oluf Thielst, Haderslev.*) — Anton Nielsens Frøavl & Frøeksport, Alminde.*) — A/S Skive Markfrøkontor, Skive. — Dybro Jørgensen, Sindal. — A. Svendsens Frøhandel, Hobro*). — Frøkontoret, Jyderup.

V. Ukontrolleret Frø.

Rougsø-Sønderhald Herreders Landboforening og Holbæk Amts økonomiske Selskab har fremskaffet henholdsvis 76 og 23 Prøver af Frøleveringer til Landmænd inden for disse Landboforeningers Omraader. 67 af Prøverne er udtaget af Leve-

ringer fra 5 Firmaer, hvis Salg er under den selvvirkende Kontrol, og 32 af Leveringer fra 6 Frøfirmaer og Købmænd, hvis Leveringer ikke er under denne Kontrol.

Prøverne er undersøgt af Statsfrøkontrollen i Sommerens Løb, og langt de fleste har vist sig at svare til, hvad der var garanteret eller til Statsfrøkontrollens Gennemsnitstal i de Tilfælde, hvor der ikke var opgivet Garantital.

VI. Undersøgelser af Saasædsprøver, indsendte af Landboforeninger.

Nedennævnte 6 landøkonomiske Foreninger har i Foraaret 1929 hver i sit Omraade indsamlet følgende Antal Prøver af Saasæd og ladet dem undersøge ved Statsfrøkontrollen for forskellige Forhold:

	Prøver Byg	Prøver Havre
De tre Landboforeninger i Københavns Amt	47	0
Aalborg Amts Landboforening	10	15
Aarhus Amts landøkonomiske Selskab	18	23
Viborg Amts landøkonomiske Forening	16	31
Holbæk Amts økonomiske Selskab.....	30	0
Vestlollands Landboforening	40	20
I alt...	161	89

Fra Viborg Amts landøkonomiske Forening var desuden indsendt 12 Prøver Blandsæd.

Prøverne er alle Vegne indsamlede af den færdigbehandlede Saasæd, enten taget direkte af Saamaskinerne eller paa Lofterne kort før Saaningen. I nogle Tilfælde har man ved Indsamlingen holdt sig til et snevert begrænset Omraade og inden for dette søgt at faa Prøver med fra de fleste Landmænd; i andre Tilfælde er Prøverne indsamlede mere tilfældigt over et videre Omraade. I begge Tilfælde tør Prøverne betragtes som et nogenlunde paalideligt Udtryk for Beskaffenheden af den Saasæd, som i Foraaret 1929 er anvendt paa den paagældende Egn.

Prøverne er ved Statsfrøkontrollen undersøgt for Renhed, Spireevne, Indhold af fremmed Kulturfrø og Ukrud, og for Bygprøvernes Vedkommende tillige for Sortsrenhed.

I Tabel 7 er givet en Oversigt over Prøvernes Renhed og Spireevne.

Spireevnen er for mange Prøvers Vedkommende ikke helt tilfredsstillende. Aarets Gennemsnitsspireevne er for Byg 96.8 pCt.

og for Havre 95.4 pCt. Langt de fleste af de her omtalte Prøver af Sædehavre har haft en Spireevne af under 95 pCt. For ikke mindre end 25 af de undersøgte 89 Havreprøver har Spireevnen været under 90 pCt. og for 7 Prøver under 80 pCt. Med saa lav Spireevne er Havrens Værdi til Saaning temmelig tvivlsom, navnlig hvis Spiringsforholdene i Marken er mindre gode.

Ogsaa for Byggets Vedkommende udviser en Del af Prøverne en for lav Spireevne. For 25 af 161 Prøver var Spireevnen under 90 pCt., for 7 under 80 pCt., og af disse spirede en enkelt kun med 61 pCt.

Den sene Høst i 1928 har sikkert bevirket, at Kornet i nogle Tilfælde er blevet kørt for tidligt hjem, saa det har taget Varme i Laden, og Spireevnen er derigennem blevet forringet.

Hvad Renheden angaar, er der stor Forskel paa de to Kornarter, idet Havreprøverne gennemgaaende har meget lavere Renhed end Bygprøverne.

Aarets Gennemsnitstal for Renhed er for Byg 99.5 pCt. og for Havre 99.3 pCt. Kun 16 af de 89 undersøgte Havreprøver naar op paa en Renhed af 99 pCt., medens 107 af 161 Bygprøver naar op over denne Grænse.

I Grupperne med under 97 pCt. Renhed finder man kun enkelte Bygprøver, medens omtrent Halvdelen af Havreprøverne findes i disse Grupper. Det er især blandt Havreprøverne fra Viborg og Aalborg Amt, at der er mange med lav Renhed. Den lave Renhed skyldes i mange Tilfælde Indblanding af Byg, der ofte udgør adskillige pCt., i nogle Tilfælde endog 15—20 pCt., saa det vilde være rigtigere at betegne Prøverne som Blandsæd. Prøver, der er indsendte som Blandsæd, er naturligvis ikke medtagne i Tabel 7.

Med Hensyn til Bygprøvernes Renhed gør der sig en karakteristisk Forskel gældende for de forskellige Egne, hvorfra Prøverne stammer.

Af Prøverne fra Aalborg Amt har ingen og af Prøverne fra Viborg Amt kun faa en Renhed af 99 pCt. og derover, og en Del af Prøverne fra disse Egne har en Renhed af under 95 pCt. Det er i Reglen en Indblanding af Havre, der bevirker den lave Renhed.

Af Prøverne fra Københavns Amt, Aarhus Amt, Holbæk

Tabel 7.

Oversigt over de undersøgte Prøvers Renhed og Spireevne.

Landboforening	Art	Antal Prøver	Antal Prøver, hvis Renhed var				Antal Prøver, hvis Spireevne var			
			99 pCt. og derover	97—98.9 pCt.	95—96.9 pCt.	under 95 pCt.	97 pCt. og derover	95—96.9 pCt.	90—94.9 pCt.	under 90 pCt.
			De tre Ldb. i Kbh.s Amt	Byg	47	37	10	0	0	26
Vestlollands Ldb.	»	40	37	3	0	0	25	1	9	5
Holbæk Amts øk. S. ...	»	30	15	15	0	0	8	7	7	8
Aarhus Amts l. S.	»	18	14	4	0	0	11	2	3	2
Viborg Amts l. F.	»	16	4	8	1	3	10	2	1	3
Aalborg Amts Ldb. ...	»	10	0	9	0	1	2	3	3	2
Vestlollands Ldb.	Havre	20	5	7	3	5	5	3	7	5
Aarhus Amts l. S.	«	23	8	9	3	3	0	3	11	9
Viborg Amts l. F.	»	31	3	10	12	6	2	7	14	8
Aalborg Amts Ldb. ...	»	15	0	5	4	6	2	2	8	3

Amt og Lolland har ingen haft en Renhed af under 97 pCt., og Hovedparten, navnlig af Prøverne fra Københavns Amt og Lolland, er i Gruppen med over 99 pCt. Renhed. Dette viser, at man i Egne, hvor man i Reglen fodrer alt Byg op, lægger mindre Vægt paa at bruge ren Saasæd end i Egne, hvor man er indstillet paa at kunne sælge Byg, selv om man vel i mange Tilfælde ogsaa der anvender Hovedparten af Avlen til Foder.

Imidlertid giver en høj Renhedsprocent ikke fyldestgørende Oplysning om Kvaliteten, naar Talen er om Saasæd. Selv med en Renhed af 99 pCt. kan Varen, naar det gælder Produktion af Byg til Salg, være ganske kassabel som Saasæd, hvis den resterende ene pCt. f. Eks. er Havre i Byg.

Fuldt saa stor Interesse som Renheden har derfor i denne Forbindelse Prøvernes Indhold af fremmed Kulturfrø og Ukrud.

I Tabel 8 er der givet en Oversigt over, hvorledes Prøverne fordeler sig med Hensyn til Indhold af Havre i Bygprøverne og Byg i Havreprøverne samt med Hensyn til Indhold af Ukrud. Skalaen i Tabellens Hoved angiver Antal Frø pr. kg.

Ogsaa hvad disse Forhold angaar, viser den ovenfor omtalte karakteristiske Forskel paa Prøver fra forskellige Egne sig.

Et ret stort Antal af Prøverne af Byg fra Lolland har været helt fri for Havre og Ukrud. Det maa dog i denne For-

Tabel 8. Oversigt over de undersøgte Prøvers Indhold af Byg i Havre og Havre i Byg samt af Ukrudsfør.

Landboforening	Art	Antal Prøver	Prøver, hvis Indhold af Havre i Byg og omvendt pr. kg var						Prøver, hvis Indhold af Ukrud pr. kg var											
			1—10		11—30		31—100		101—1000		over 1000		1—10		11—100		101—1000		over 1000	
			0	1	13	12	8	5	0	5	4	30	7	1	0	10	7	17	6	0
De tre Ldb. i Kbh.s Amt	Byg	47	9	13	12	8	5	0	5	4	30	7	1	10	7	17	6	0		
Vestlollands Ldb.	»	40	15	7	9	7	2	0	3	12	13	2	0	3	8	6	1	0		
Holbæk Amts øk. S....	»	30	4	16	9	1	0	0	3	8	6	1	0	3	8	6	1	0		
Aarhus Amts l. S....	»	18	1	7	3	6	1	0	3	8	6	1	0	3	8	6	1	0		
Viborg Amts l. F....	»	16	0	2	1	5	5	3	1	0	5	9	1	0	1	4	5	0		
Aalborg Amts Ldb....	»	10	0	2	0	2	5	1	0	1	4	5	0	0	1	4	5	0		
Vestlollands Ldb.	Havre	20	1	2	0	1	10	6	5	2	12	1	0	5	2	12	1	0		
Aarhus Amts l. S....	»	23	0	3	3	6	8	3	3	2	14	4	0	3	2	14	4	0		
Viborg Amts l. F....	»	31	3	0	4	6	14	4	2	1	5	17	6	2	1	5	17	6		
Aalborg Amts Ldb....	»	15	0	0	0	2	9	4	0	1	3	9	2	0	1	3	9	2		

bindelse nævnes, at Prøverne fra Vestlollands Landboforening var for smaa til, at en helt fyldestgørende Undersøgelse for Indholdet af fremmed Kulturfrø og Ukrud kunde gennemføres. Dette kan medføre, at en Prøve ved Undersøgelsen viser sig fri for Ukrud, medens der maaske, hvis en større Mængde blev undersøgt, vilde findes enkelte Frø af Ukrud.

For ikke at stille Prøverne fra Lolland for gunstigt i Sammenligningen, maa man derfor betragte Tallene i Rubrikkerne 0 med noget Forbehold.

Tabellen viser dog, at af Bygprøverne fra Københavns Amt, Lolland, Holbæk Amt og Aarhus Amt har langt de fleste et Indhold af under 30 Havrekærner pr. kg, medens kun enkelte Bygprøver fra Viborg og Aalborg Amt har et saa lille Indhold af Havre.

Noget tilsvarende gør sig gældende med Hensyn til Ukrudindhold. Over 100 Ukrudsfør pr. kg findes kun i enkelte Bygprøver fra de fire førstnævnte Egne, men i en Hovedpart af Bygprøverne fra Aalborg og Viborg Amter.

Forekomsten af Byg i Havreprøverne synes derimod at være omtrent lige hyppig alle Vegne. Havreprøver, der er helt eller næsten fri for Byg synes at være en Sjældenhed, og fra alle Egne er der modtaget Prøver af Havre med over 1000

Bygkærner pr. kg. 1000 Bygkærner i et kg Havre vil svare til ca. 4 pCt. Byg i Vægt. Som før nævnt, gik Bygmængden i de Prøver, der var indsendte som Havre, i nogle Tilfælde op til 20 pCt.; i en enkelt Prøve fra Lolland var Bygindholdet endog 37 pCt. I dette sidste Tilfælde og i en Del af de andre fristes man til at antage, at Indblandingen er foretaget med velberaad Hu, saa det kun er en Fejl, at Prøven ved Indsendelsen ikke er angivet som Blandsæd. Man kan vanskelig tænke sig, at den Landmand, der anvender Havre med 20 pCt. Byg eller mere, ikke ved, at det er Blandsæd, han saar.

Byg i Havre og Havre i Byg udgør ret naturligt Hovedmængden af fremmed Kulturfrø i Prøverne, men desuden fandtes i adskillige Tilfælde ogsaa Rug, Hvede og forskellige Arter af Vikker i Prøverne.

I de fleste af Prøverne bestod Hovedmængden af Ukrudsfrøet af Snerle-Pileurt, Kiddike og andre Arter med saa store Frø, at disse vanskeligt kan renses fra Kornet, men i mange Prøver forekom tillige Frøarter, som man skulde synes, at enhver Rensemåske kunde fjærne, f. Eks. Spergel, Ager-Sennep, Fuglegræs-Fladstjerne og Gaasefod, og i enkelte Prøver fandtes saadanne Frøarter i ret stor Mængde.

Ved Indsendelsen var Sorten for de 89 Havreprøver opgivet saaledes:

38 Prøver Sejr-Havre, 7 Kron-Havre, 6 Gul Næsgaard-Havre, 4 Sølv-Havre, 2 Kongs-Havre, 1 Ligowo-Havre og 1 Hede-Havre. 11 Prøver var opgivet som gul og 3 som graa Havre. 16 var indsendt uden anden Betegnelse end Havre.

Da man ikke ved Undersøgelsen i Laboratoriet med Sikkerhed kan kende de forskellige Havresorter fra hverandre, og da man ikke har foretaget Udsaaning, er det ikke undersøgt, om disse Opgivelser er rigtige.

Derimod er der foretaget Sortsundersøgelse af Bygprøverne, dels for at konstatere, om det ved Indsendelsen opgivne Sortsnavn var rigtigt, dels for at undersøge, om der var Indblanding af fremmed Sort i Prøverne.

Ved Indsendelsen var Sorten for Bygprøverne opgivet saaledes:

86 Prøver Binder-Byg, 44 Prøver Guld-Byg, 8 Prøver Prentice-Byg, 3 Prøver Opal-Byg, 2 Prøver Archer-Byg, 2 Prøver Sejr-Byg, 1 Prøve Gammel dansk Byg, 1 Prøve Blanding af

Guld-Byg og Prentice-Byg. 10 Prøver var indsendte uden anden Betegnelse end 2rd. Byg og 4 som 6rd. Byg.

For alle Prøver fra Aarhus Amts landøkonomiske Selskab og Holbæk Amts økonomiske Selskab var Sortsnavnet ved Indsendelsen rigtigt angivet.

Af Prøverne fra Vestlolland var en, der var opgivet som Binder-Byg, Guld-Byg, og en anden, der var opgivet som Guld-Byg, var Binder-Byg. En Prøve, der var indsendt uden Sorts-angivelse, var Guld-Byg.

Af Prøverne fra De tre Landboforeninger i Københavns Amt var 3 Prøver Binder-Byg og en Prøve Guld-Byg indsendt uden Sortsangivelse. En Prøve, der var indsendt som Guld-Byg, bestod for største Delen af Prentice-Byg, og en Prøve, der var indsendt som Prentice-Byg, indeholdt over 20 pCt. af anden Sort.

Af Prøverne fra Viborg Amts landøkonomiske Forening var tre Prøver Gammel dansk Byg indsendt under forskellige forkerte Sortsbetegnelser, nemlig: en som Blanding af Guld-Byg og Prentice-Byg, en som Prentice-Byg og en som Guld-Byg.

Fra Aalborg Amts Landboforening var 5 Prøver indsendte uden Angivelse af Sort. De tre af disse var Binder-Byg, 1 var Guld-Byg og 1 var Opret Byg med en Indblanding af 12.5 pCt. Nikkende Byg. Sidstnævnte Prøve og 4 Prøver Gammel dansk Byg samt 2 Prøver, der indeholdt over 20 pCt. fremmed Sort, er ikke medtaget i Tabel 9, i hvilken der for de øvrige 154

Tabel 9.

Oversigt over de undersøgte Bygprøvers Sortsrenhed.

Landboforening	Antal Prøver		Antal Prøver, i hvilke Indholdet af fremmed Sort var pCt.					
	0	1	0.1—1.0	1.5—2.5	3.0—5.0	5.5—8.0	8.5—12.0	12.5—20
De tre Landboforeninger i Københavns Amt .	45	6	17	16	3	1	1	1
Vestlollands Landboforening	40	4	19	10	6	—	—	1
Holbæk Amts økonomiske Selskab	30	1	8	15	5	—	1	—
Aarhus Amts landøkonomiske Selskab	18	3	7	2	1	3	1	1
Viborg Amts landøkonomiske Forening	12	2	6	3	—	—	1	—
Aalborg Amts Landboforening	9	1	1	4	2	—	—	1
I alt	154	17	58	50	17	4	4	4

Prøver er givet en Oversigt over Indholdet af fremmed Sort i Prøverne. De 4 Prøver af 6rd. Byg er medtaget i Tabellen, saaledes at de er grupperede efter deres Indhold af 2rd. Byg.

I Forbindelse med Omtalen af disse Sædekornsprøver skal det nævnes, at Konsulent *Andersen-Lyngvad*, Aalborg Amts Landboforening, i Vinteren 1928—29 indsamlede 21 Prøver Rug fra Ejendomme, hvor man vidste, at Alm. Hejre og i visse Tilfælde tillige andet Ukrud gjorde sig ret stærkt gældende.

Undersøgelserne viste, at de 21 Prøver indeholdt følgende Mængder Alm. Hejre, angivet i Vægtprocent:

59.4—26.0—20.3—10.4—8.7—7.9—6.6—6.3—4.7—4.7—4.0—3.6—3.2—3.0—1.5—1.0—0.7—0.5—0.4—0.03—0.02.

Den værste af Prøverne indeholdt 75 800 Frø af Alm. Hejre pr. kg. Gennemsnittet for alle 21 Prøver var 9785 Frø pr. kg.

Det skal fremhæves, at Talen her ikke er om Saasæd, men om Avlen af Rug, men alligevel virker det kolossale Indhold af Alm. Hejre i en Del af Prøverne overraskende, da dette Ukrud kan bekæmpes virkningsfuldt, blot man sørger for, at Saasæden ikke indeholder Frø deraf.

I 19 af disse Rugprøver fandtes fra 50 til 700 Meldrøjer pr. kg, gennemsnitlig 250 pr. kg. Klinte fandtes i 9 af Prøverne med gennemsnitlig 1460 Frø pr. kg, svingende fra 50 til 8700 Frø pr. kg. Desuden indeholdt mange af Prøverne forskellige andre Ukrudsfrøarter i ret betydelig Mængde.

VII. Undersøgelser vedrørende Sorts- og Stammeægthed samt Sygdomsangreb.

A. Korn.

I Kontrolmarkerne i Lyngby og Mørkhøj er der undersøgt 37 Prøver Vinterhvede, 2 Prøver Rug, 2 Prøver Vaarhvede, 22 Prøver 2rd. Byg, 2 Prøver 6rd. Byg og 52 Prøver Havre, i alt 117 Prøver. Heraf har 20 været udsaaet som Maaleprøver, der ikke er medregnede i nedenstaaende Omtale.

I 8 af de 29 Prøver Vinterhvede samt i 1 Prøve af Vaarhvede har der været svage Angreb af Hvedens Stinkbrand, og i 4 af Prøverne er der fundet ubetydelige Angreb af Hvedens Støvbrand. I 15 af 20 Bygprøver var der Angreb af Nøgen Bygbrand, varierende fra 0.2 til ca. 6 p. Mille. Archer-Byg og Abed Juli-Byg var praktisk talt ikke angrebet af denne Sygdom, me-

dens Angrebet i de tidlige Former af 2rd. Byg, Guld-Byg, Binder-Byg, Opal-Byg og Abed 27 varierede fra 1.4 til ca. 6 p. Mille. Samtlige Prøver af Byg var fri for Dækket Bygbrand. I 18 Prøver er der fundet Angreb af Stribesyge, varierende fra 0.1 p. Mille til ca. 2 pCt. I 5 af 46 Prøver Havre er der fundet svage Angreb af Nøgen Havrebrand, derimod er der ikke fundet Angreb af Dækket Havrebrand i nogen Havreprøve. 8 af de undersøgte Kornprøver var sortsrene; i 53 Prøver var Indblandingen under 1 p. Mille, i 35 Prøver varierede Indholdet af fremmed Sort fra 1 p. Mille til 2.6 pCt. Til 1 Rugprøve, indsendt til Bestemmelse af Sortsæghed, har man intet fundet at bemærke i saa Henseende.

Sortsundersøgelse af Byg i Laboratoriet har omfattet i alt 1427 Prøver, deraf 1206 vejledende Undersøgelser og 221 Undersøgelser i Garantiojemed. Det største Antal Prøver (888) er indsendt af Korn- og Saasædhandlere samt af Bryggerier. 288 Prøver er indsendte af Landmænd eller Landbrugsorganisationer; 242 Prøver stammer fra Partier, der blev udstillede paa Maltbygudstillingen i København i Efteraaret 1928. Resten (9 Prøver) er undersøgt for Statsfrøkontrollens egen Regning.

De 1427 Prøver er ved Indsendelsen opgivet som: 795 Binder-Byg, 177 Prentice-Byg, 175 Guld-Byg, 36 Sejr-Byg, 36 Opal-Byg, 26 Archer-Byg, 15 Plumage Archer, 11 Prinsesse-Byg, 11 Abed Juli-Byg, 10 Spratt Archer, 9 Kors-Byg, 8 Irsk Archer; 30 Prøver er indsendt som 6rd. Byg, 8 under forskellige andre Sortsbenævnelser, og 80 er uden Angivelse af Sort. Disse sidste er i nedenstaaende Oversigt medtaget under den Sort, til hvilken de ved Undersøgelsen i Laboratoriet er henregnet.

Nedenfor er angivet Resultatet af Sortsundersøgelsen, dels for samtlige undersøgte 1427 Prøver, dels for de 242 Prøver fra Maltbygudstillingen i København:

pCt. Kærner af fremmed Sort	for samtlige 1427 Prøver		for 242 Prøver fra Maltbygudstillingen	
	Antal	pCt.	Antal	pCt.
0.....	166	12	35	14
0.1— 1.0.....	511	36	116	48
1.5— 5.0.....	477	33	76	31
5.5— 8.0.....	86	6	6	3
8.5—20.0.....	89	6	4	2
20.5—50.0.....	37	3	3	1
over 50	15	1	0	0
Forkert Sortsbenævnelse.....	46	3	2	1

Gruppeinddelingen er foretaget paa samme Maade som de foregaaende Aar og viser: 1) hvor mange Prøver, der har vist sig sortsrene, 2) hvor mange Prøver, der har haft en Sortsrenhed svarende til de Krav, Bryggerierne sædvanlig stiller til Byg (ikke over 5 pCt. fremmed Sort), 3) hvor mange Prøver, der har oversteget denne Grænse, men ikke i højere Grad, end at Bryggerierne modtager Bygget mod en vis Prisnedsættelse (5—8 pCt. fremmed Sort), og 4) hvor mange Prøver, der er saa blandet med fremmed Sort, at Bryggerierne i Almindelighed nægter Modtagelse af en tilsvarende Vare.

I nedenstaaende Opstilling er det angivet, hvorledes samtlige undersøgte Prøver i 1926—27, 1927—28 og 1928—29 samt 163 Prøver fra Maltbygudstillingen i 1927 og 242 Prøver fra Maltbygudstillingen i 1928 procentisk fordeler sig i de nævnte Grupper:

	0 pCt.	0.1—5.0 pCt.	5.5—8 pCt.	ov. 8 pCt.
1926—27	13	56	6	25
1927—28	12	66	5	17
1928—29	12	69	6	13
163 Pr. fra Maltbygudstill. 1927	15	80	2	3
242 „ „ „ 1928	14	79	3	4

Af Tallene ses det, at der i hvert af Aarene 1927—28 og 1928—29 har været en lille Fremgang fra den foregaaende Sæson. Gennemsnitskvaliteten af Prøverne fra Maltbygudstillingen i 1928 er i det væsentligste som fra Udstillingen i 1927.

B. Røefrø.

I Kontrolmarkerne paa Trollesminde, Faurholm, Mørkhøjgaard, Torvegaard og Virumgaard er der paa i alt ca. 7 ha undersøgt følgende Antal Prøver: Runkelrøe 237, Sukkerroe 29, Kaalroe 180, Turnips 148 og Gulerod 24, i alt 618 Prøver, hvoraf 70 er Maaleprøver, som ikke er medregnede i nedenstaaende Oversigt. 108 Prøver stammer fra Røefrøpartier, som er udførte til Sverige, og for hvilke de svenske Statsmyndigheder som Betingelse for Indførselstilladelse fordrer, at Statsfrøkontrollen kontrollerer, at Leveringerne svarer til de ved Salget opgivne Sorts- og Stammenavne. 226 Prøver er af Partier, der er solgte under den selvvirkende Kontrol. Resten af Prøverne er indsendt af Frøhandlere.

Af de 108 Prøver af Partier, der er eksporterede til Sverige,

har 86 fuldt ud svaret til den opgivne Stammebetegnelse. 20 Prøver har faaet en Bemærkning af mere eller mindre væsentlig Karakter. 2 Prøver har ikke svaret til den opgivne Stamme. 226 Prøver, udsaaede til Ægthedsundersøgelse under den selv-virkende Kontrol, findes omtalte under denne (Side 837). Af Resten, 214 Prøver, har 8 været forkert stammebenævnte, medens 47 har faaet Bemærkninger af mere eller mindre væsentlig Karakter. Til de øvrige Prøver er der intet fundet at bemærke vedrørende Ægtheden.

Bedømmelsen af Røeprøverne er som i tidligere Aar foretaget med Bistand af Statens Rodfrugtforsøg ved Forsøgsleder *J. Chr. Lunden*.

C. Frø af Græsmarksplanter.

I Foraaret 1927 blev der i Kontrolmarkerne udsaaet 312 Prøver af Alm. Rajgræs, Lucerne, Rødkløver, Alsikekløver, Hvidkløver og Alm. Kællingetand til Bestemmelse af Sorts- eller Stammeægthed. 267 af disse Prøver er udsaaede for Statsfrøkontrollens egen Regning til Orientering om Ægtheden af Leveringer under den selv-virkende Kontrol; 26 Prøver er indsendte af Frøhandlere eller Landmænd, og 19 Prøver er udsaaede som Maaleprøver. Disse sidste er ikke medregnede i nedenstaaende Oversigt over Resultaterne. Inden for hver Art findes et større eller mindre Antal Sorter og Stammer.

Af 57 Prøver Lucerne havde 5 et fra den opgivne Sort afvigende Udseende. Af Rødkløver var der udsaaet 103 Prøver, deraf var 3 Prøver forkert sortsbenævnte, og 21 Prøver afveg fra den opgivne Betegnelse ved at være en Blanding af tidlige og sildige Former. Resten (79 Prøver) svarede til den opgivne Betegnelse. Ligesom i tidligere Aar har de som dansk og svensk sildig Rødkløver solgte Varer i det hele vist sig at være sildige, medens en stor Del af det Rødkløverfrø, der kommer sydfra, solgt som sildig, enten er forkert sortsbenævnt eller er en Blanding af tidlige og sildige Former.

Af 52 Prøver Alsikekløver svarede 3 Prøver ikke til den opgivne Sort.

Af 54 Prøver Hvidkløver var 1 forkert sortsbenævnt, og 3 var i mindre Grad blandet med andre Former.

Til 26 Prøver Alm. Kællingetand og 1 Prøve Alm. Rajgræs var der intet at indvende mod den opgivne Sort.

I Foraaret 1929 er der udsaaet 216 Prøver af Græsmarksplanter. Resultatet af disse Udsaaninger vil foreligge i Sommeren 1930.

D. Havefrø.

Der er kun undersøgt enkelte Prøver af Kaal og nogle Prøver af Havegulerødder; sidstnævnte er omtalte under »B. Roefrø«. De udsaaede Prøver af Kaal svarede til den opgivne Stamme.

VIII. Differenserne mellem de korresponderende Renhedsbestemmelser.

Af de Frøprøver, hvis Renhed skal bestemmes i Garantiøjemed, udføres der to Analyser med lige store Vægtmængder. Af disse Analyser udregnes derpaa Gennemsnitstallene, undtagen i de Tilfælde, hvor Forskellen mellem de fundne to Renhedsprocenttal er større end det i Erstatningsreglerne fastsatte Analysespillerum. I saa Fald udføres en ny Analyse; denne sidste falder som Regel mellem de to første. I Tabel 10 er i første Rubrik anført, hvor mange Prøver der er undersøgte for Renhed i Garantiøjemed af de forskellige Frøarter, og i de efterfølgende Rubrikker, hvorledes disse Prøver fordeler sig med Hensyn til Forskellen mellem de to foretagne Renhedsbestemmelser.

IX. Det ondartede Ukrudsfrø.

Efter Reglerne for Frøundersøgelser er følgende Arter at betragte som ondartet Ukrud:

I Græs- og Kløverfrø: Lugtløs Kamille (*Matricaria inodora*), Ager-Gaaseurt (*Anthemis arvensis*), Gul Okseøje (*Chrysanthemum segetum*), Hvid Okseøje (*Chrysanthemum leucanthemum*), Kløversilke (*Cuscuta trifolii*), Storkornet Silke (*Cuscuta sp.*), Vild Gulerod (*Daucus carota*), Vandgrenet Ranunkel (*Ranunculus repens*) samt Brandkorn og Sklerotier; i Kornarterne: Klinte (*Agrostemma githago*), Alm. Hejre (*Bromus secalinus*), Kiddike (*Raphanus raphanistrum*), Kornblomst (*Centaurea cyanus*) samt Brandkorn og Sklerotier.

Til Bestemmelse af Prøvernes Indhold af disse Frøarter undersøges saa store Middelprøver, at de bestaar af ca. 10 000 Frø af den paagældende Kulturfrøart. Af Rødkløver, Lucerne,

Tabel 10. Differenserne mellem de korresponderende Renhedsbestemmelser.

Frøart	Antal Prøver	Differensens gennemsnitlige Størrelse i pCt.	Antal Prøver og Procentantal Prøver, i hvilke Differensen er											
			0-0.49		0.50-0.99		1.00-1.49		1.50-1.99		2.00-2.99		3 pCt. og der- over	
			Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.
Rødkløver	439	0.72	199	45.3	139	31.7	55	12.5	20	4.6	17	3.9	9	2.0
Hvidkløver	221	0.77	88	39.8	79	35.8	33	14.9	10	4.5	8	3.6	3	1.4
Alsikekløver	129	1.18	42	32.6	31	24.0	23	17.8	6	4.6	17	13.2	10	7.8
HL-Sneglebælg	70	0.40	50	71.5	17	24.3	1	1.4	1	1.4	0	0	1	1.4
Lucerne	61	0.59	31	50.8	18	29.5	8	13.1	3	4.9	1	1.7	0	0
Gul Rundbælg	42	0.81	13	31.0	13	31.0	14	33.3	2	4.7	0	0	0	0
Alm. Kællinget	71	0.48	38	53.5	26	36.6	6	8.5	1	1.4	0	0	0	0
Timothe	92	0.53	51	55.4	29	31.5	8	8.7	1	1.1	2	2.2	1	1.1
Alm. Rajgræs	452	0.77	198	43.8	134	29.6	56	12.4	32	7.1	25	5.5	7	1.6
Ital. Rajgræs	273	0.59	160	58.6	72	26.4	17	6.2	14	5.1	7	2.6	3	1.1
Eng-Svingel	394	0.95	146	37.1	117	29.6	60	15.2	31	7.9	24	6.1	16	4.1
Stivbl. Svingel	20	1.19	7	35.0	5	25.0	2	10.0	1	5.0	4	20.0	1	5.0
Ager-Hejre	93	0.63	50	53.8	27	29.0	7	7.5	2	2.2	4	4.3	3	3.2
Draphavre	53	0.84	14	26.4	20	37.7	13	24.5	5	9.5	1	1.9	0	0
Hundegræs	1089	1.25	253	23.2	271	24.9	206	18.9	147	13.5	144	13.2	68	6.3
Eng-Rævehale	79	2.39	10	12.7	9	11.4	10	12.7	9	11.4	16	20.2	25	31.6
Fioringræs	27	1.05	11	40.8	2	7.4	5	18.5	2	7.4	6	22.2	1	3.7
Alm. Rapgræs	329	1.63	84	25.6	56	17.0	46	14.0	34	10.3	57	17.3	52	15.8
Eng-Rapgræs	65	1.88	10	15.3	13	20.0	7	10.8	7	10.8	16	24.6	12	18.5
Fløjlsgræs	7	1.03	1	14.3	5	71.4	0	0	0	0	0	0	1	14.3
Kamgræs	11	0.26	10	90.9	1	9.1	0	0	0	0	0	0	0	0
Runkelroe	288	0.63	170	59.0	69	24.0	24	8.3	11	3.8	10	3.5	4	1.4
Sukkerroe	36	0.43	22	61.1	12	33.3	1	2.8	1	2.8	0	0	0	0
Gulerod	99	1.01	27	27.3	34	34.4	14	14.1	12	12.1	8	8.1	4	4.0
Turnips	126	0.49	67	53.2	50	39.7	6	4.7	1	0.8	2	1.6	0	0
Kaalroe	152	0.47	100	65.8	34	22.4	13	8.5	2	1.3	1	0.7	2	1.3
Havre	159	0.18	147	92.5	10	6.3	1	0.6	1	0.6	0	0	0	0
2rd. Byg	316	0.19	293	92.7	21	6.7	1	0.3	1	1.3	0	0	0	0
6rd. Byg	14	0.12	14	100.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rug	9	0.43	7	77.8	1	11.1	1	11.1	0	0	0	0	0	0
Hvede	30	0.24	28	93.4	1	3.3	0	0	1	3.3	0	0	0	0
Ært	11	0.53	7	63.6	1	9.1	3	27.3	0	0	0	0	0	0
Hvidkaal	60	0.47	39	65.0	15	25.0	4	6.6	1	1.7	0	0	1	1.7
Blomkaal	5	0.23	5	100.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rødbede	5	1.21	0	0	3	60.0	0	0	1	20.0	1	20.0	0	0
Persille	5	1.24	1	20.0	1	20.0	0	0	2	40.0	1	20.0	0	0
Uldhaar. Vikke	17	0.42	10	58.9	6	35.3	1	5.8	0	0	0	0	0	0
I alt	5349	—	2403	44.9	1342	25.1	646	12.1	362	6.8	372	6.9	224	4.2

Rajgræsserne og flere undersøges saaledes 20 g, af Hvidkløver og Alsikekløver 7.5 g, af Hundegræs 10 g, af Korn 0.5 kg o. s. v.

Hvis Varen garanteres »absolut fri for ondartet Ukrud«, eller hvis særlig Undersøgelse forlanges (f. Eks. for Silke), skal der undersøges mindst 50 g af Hvidkløver, Alsikekløver og Timothe, medens der af Rødkløver og Frø af lignende Størrelse undersøges 100 g. Er Prøven ikke stor nok, meddeles det Indsenderen.

I Tabel 11 findes Resultaterne af disse Undersøgelser for Græs- og Kløverfrø. Opgørelsen omfatter kun Prøver af rensede Varer, saaledes som de gaar i Handelen direkte til Udsæd, idet man anser det for at være af mindre Interesse, hvorledes Prøver af Raavarer eller delvis rensede Varer forholder sig med Hensyn til Indhold af Ukrud.

For hver Kulturfrøart er i Tabellens første Rubrik anført, hvor mange Prøver der i alt er undersøgt, og i de følgende Rubrikker er angivet, hvorledes de undersøgte Prøver grupperer sig med Hensyn til Indhold af hver Art af ondartet Ukrud.

I Afsnittet længst til højre i Tabellen er endvidere angivet, hvorledes Prøverne fordeler sig med Hensyn til Forekomsten af alle Arter af ondartet Ukrud under eet.

Det ses af denne Afdeling af Tabellen, at der i 1372 eller ca. Halvdelen af alle undersøgte Prøver ikke er fundet ondartet Ukrud af nogen Art, og i 446 Prøver er fundet under 100 Frø pr. kg, hvilket dækkes af Erstatningsreglernes Spillerum ved Garantien »fri for ondartet Ukrud«. Af de undersøgte 2783 Prøver opfylder altsaa 1818 denne Garanti. Kun 133 Prøver, altsaa ca. 5 pCt., indeholder over 1000 Frø af ondartet Ukrud pr. kg. Oftest forekommer disse større Mængder i Timothe, der ret almindeligt indeholder en Del Lugtløs Kamille.

Frø af Storkornet Silke er kun fundet i 2 af 518 Prøver Rødkløver, i 1 af 250 Prøver Hvidkløver og i 4 af 147 Prøver Lucerne; i alle Tilfælde er de fundne Mængder ganske smaa. Frø af Kløversilke er fundet i 1 af 518 Prøver Rødkløver, i 1 af 250 Prøver Hvidkløver, i 1 af 147 Prøver Lucerne og i 1 af 93 Prøver Alm. Kællingetand; ogsaa her er de fundne Mængder i alle Tilfælde smaa.

Foruden i de i Tabellen nævnte Kulturfrøarter er ondartet Ukrudsfrø af forskellige Arter fundet i Prøver af Blodkløver og ofte i Blandfrø.

Tabel 11. Oversigt over Forekomsten af ondartet Ukrud i Frøprøver.

Frøart	Antal Prøver i alt				Lugtløs Kamille (<i>Matricaria inodora</i>)				Ager-Gaaseurt (<i>Anthemis arvensis</i>)				Gul Okseøje (<i>Chrysanthem. segetum</i>)				Hvid Okseøje (<i>Chrysanthem. leucanthemum</i>)				Vild Gulerod (<i>Daucus carota</i>)				Vandgrenet Ranunkel (<i>Ranunculus repens</i>)				Ondartet Ukrud i alt			
					Antal Prøver med Antal Korn pr. kg				Antal Prøver med Antal Korn pr. kg				Antal Prøver med Antal Korn pr. kg				Antal Prøver med Antal Korn pr. kg				Antal Prøver med Antal Korn pr. kg				Antal Prøver med Antal Korn pr. kg							
	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000	0	0 til 100	100 til 1000	ov. 1000
Rødkløver	518	479	35	4	0	306	128	83	1	490	27	1	0	496	13	9	0	237	96	182	3	456	48	14	0	128	102	281	7			
Hvidkløver	250	217	0	33	0	153	0	93	4	245	0	5	0	247	0	3	0	250	0	0	0	243	1	6	0	140	0	104	6			
Alsikekløver	159	115	0	43	1	135	0	24	0	158	0	1	0	135	0	23	1	159	0	0	0	158	0	1	0	90	0	63	6			
Humle-Sneglebæg	133	129	4	0	0	85	31	17	0	133	0	0	0	132	1	0	0	132	1	0	0	76	26	29	2	53	33	44	3			
Lucerne	147	147	0	0	0	145	2	0	0	147	0	0	0	147	0	0	0	94	46	7	0	147	0	0	0	94	45	8	0			
Gul Rundbæg	77	77	0	0	0	72	5	0	0	77	0	0	0	77	0	0	0	74	3	0	0	76	1	0	0	68	9	0	0			
Alm. Kællingetand	93	93	0	0	0	93	0	0	0	93	0	0	0	92	1	0	0	92	0	1	0	93	0	0	0	91	1	1	0			
Timothe	195	90	0	40	65	140	1	34	20	193	0	2	0	97	0	61	37	194	0	1	0	191	0	4	0	56	0	43	96			
Alm. Rajgræs	237	221	16	0	0	133	65	39	0	233	4	0	0	223	12	2	0	235	2	0	0	160	61	16	0	88	76	73	0			
Italiensk Rajgræs	169	158	9	2	0	103	48	18	0	164	5	0	0	165	4	0	0	168	1	0	0	126	36	7	0	76	63	30	0			
Eng-Svingel	135	119	16	0	0	71	30	33	1	129	6	0	0	122	11	2	0	130	5	0	0	86	42	7	0	46	37	51	1			
Stivbl. Svingel	25	25	0	0	0	20	0	5	0	25	0	0	0	25	0	0	0	25	0	0	0	19	0	6	0	17	0	8	0			
Ager-Hejre	131	122	8	1	0	77	33	21	0	130	1	0	0	126	5	0	0	130	1	0	0	116	13	2	0	60	43	28	0			
Draphavre	106	106	0	0	0	105	1	0	0	106	0	0	0	103	1	2	0	102	4	0	0	106	0	0	0	100	4	2	0			
Hundegræs	171	145	16	10	0	135	22	14	0	170	1	0	0	157	7	7	0	168	3	0	0	106	39	26	0	79	33	58	1			
Eng-Rævehale	42	39	0	3	0	42	0	0	0	42	0	0	0	39	0	3	0	41	0	1	0	25	0	16	1	23	0	18	1			
Fioringræs	26	26	0	0	0	26	0	0	0	26	0	0	0	15	0	8	3	26	0	0	0	26	0	0	0	15	0	8	3			
Alm. Rapgræs	60	55	0	3	2	53	0	2	5	56	0	3	1	54	0	5	1	60	0	0	0	57	0	3	0	44	0	7	9			
Eng-Rapgræs	68	68	0	0	0	68	0	0	0	68	0	0	0	68	0	0	0	68	0	0	0	68	0	0	0	68	0	0	0			
Fløjlsgræs	29	26	0	3	0	29	0	0	0	29	0	0	0	27	0	2	0	29	0	0	0	29	0	0	0	24	0	5	0			
Kamgræs	12	12	0	0	0	12	0	0	0	12	0	0	0	12	0	0	0	12	0	0	0	12	0	0	0	12	0	0	0			
I alt...	2783	2469	104	142	68	2003	366	383	31	2726	44	12	1	2559	55	127	42	2426	162	192	3	2376	267	137	3	1372	446	832	133			

Kun i faa af de undersøgte Prøver af Kornarterne findes ondartet Ukrud, og hvor det findes, er det i forholdsvis smaa Mængder.

Af Kiddike har der i 25 af 314 Prøver Havre været gennemsnitlig 54 Korn pr. kg. Desuden forekom Kiddike i 52 af 530 Prøver 2-rd. Byg med et Gennemsnit af 44 Korn pr. kg og i 15 af 29 Prøver 6-rd. Byg med 55 Korn pr. kg. Kornblomst er fundet i 19 af 314 Prøver Havre med 34 Korn pr. kg, i 27 af 530 Prøver 2-rd. Byg med gennemsnitlig 12 Korn pr. kg og i 5 af 29 Prøver 6-rd. Byg med gennemsnitlig 7 Korn pr. kg. I 1 af 530 Prøver 2-rd. Byg samt i 4 af 314 Prøver Havre fandtes enkelte Frø af Klinte. Af Alm. Hejre er der fundet enkelte Frø i 2 af 314 Prøver Havre og i 2 af 530 Prøver 2-rd. Byg.

Sklerotier af Meldrøjersvampen (*Claviceps purpurea*) er fundet i 53 af 195 Prøver Timothe, i 20 af 237 Prøver Alm. Rajgræs, i 16 af 135 Prøver Eng-Svingel, i alle 26 Prøver Fioringræs¹⁾, i 11 af 60 Prøver Alm. Rapgræs, i 21 af 68 Prøver Eng-Rapgræs samt i alle 29 Prøver Fløjlsgræs. Desuden fandtes de i enkelte Prøver af Ital. Rajgræs, Stivbl. Svingel, Ager-Hejre, Draphavre, Hundegræs, Eng-Rævehale, Kamgræs og Blandfrø. Disse Sklerotier forekommer i Reglen kun i ringe Mængde. I alle 26 Prøver Fioringræs samt i 3 af 68 Prøver Eng-Rapgræs er de imidlertid fundet i større Antal. Endvidere er de fundet i enkelte Prøver af Havre og 2-rd. Byg. Endelig fandtes de i 65 af 518 Prøver Rødkløver samt i enkelte Prøver af Hvidkløver, Alsikekløver, Hl.-Sneglebælg, Lucerne, Gul Rundbælg og Blodkløver. Hvor disse Sklerotier forekommer i Kløverprøver, maa de formodes at være udviklet paa de spredte Græsplanter, der ofte findes i en Kløverfrømark. Da man ved Frøundersøgelserne ret hyppigt fandt Sklerotierne i Kløverprøver, uden at disse indeholdt Græsfrø, forespurgte man hos Statens plantepatologiske Forsøg, om de fundne Sklerotier kunde være af nogen anden Svamp end *Claviceps purpurea*, hvad man imidlertid ikke mente.²⁾

Sklerotier af Kløverenens Bægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*) er fundet i 68 af 518 Prøver Rødkløver, i 4 af 250 Prøver Hvidkløver, i 3 af 159 Prøver Alsikekløver, i 1 af 133 Prøver Humle-Sneglebælg, i 1 af 147 Prøver Lucerne, i 1 af 77 Prøver Gul Rundbælg, i 3 af 5 Prøver Blodkløver og i 1 af 195 Prøver Timothe. Kløverenens Traadkølle (*Typhula trifolii*) er fundet i 7 af 518 Prøver Rødkløver, i 1 af 250 Prøver Hvidkløver, i 2 af 159 Prøver Alsikekløver, i 1 af 195 Prøver Timothe samt i 1 af 135 Prøver Eng-

¹⁾ Som omtalt Side 819, henregnes Sklerotier af Meldrøjersvampen i Fioringræs fra 1. Juli 1929 til Affald.

²⁾ I 1927—28 fandtes Sklerotier af Meldrøjersvampen i 40 af 460 Prøver Rødkløver og i enkelte Prøver af Hvidkløver, Alsikekløver, Hl.-Sneglebælg, Lucerne og Gul Rundbælg.

Svingel. I alle Tilfælde er der kun fundet enkelte af disse Sklerotier i Prøverne.

Draphavre-Brand (*Ustilago perennans*) er fundet i 28 af 106 Prøver Draphavre, men kun i ringe Mængde. Hejre-Brand (*Ustilago bromivora*) forekom i 72 af 131 Prøver Ager-Hejre; i 4 af Prøverne fandtes disse Brandkorn i større Antal. 28 af 29 Prøver Fløjlsgræs indeholdt Brandkorn (*Tilletia holci*); i 22 af Prøverne fandtes de i større Antal.

Aksbakteriose i Hundegræs (*Erwinia Rathayi*) er fundet i 17 af 171 Prøver Hundegræs. Indholdet af angrebne Korn svingede mellem 1000 og 6000 pr. kg med et Gennemsnit af 2647; 1 kg Hundegræsfrø indeholder ca. 970 000 Korn.

X. Dyr, fundne i Frøprøverne.

Ligesom det var Tilfældet i Afsnittet om ondartet Ukrud og Sklerotier i Markfrø, omhandler Meddelelserne i dette Afsnit kun Efteranalyserne.

Ved alle de i Aarets Løb foretagne 42 Efteranalyser af Eng-Rævehale er der fundet Larver af Rævehale-Myggen (*Oligotrophus alopecuri*). Prøverne indeholdt mellem 8000 og 370 000 angrebne Frø pr. kg. Gennemsnitlig var 10.2 pCt. af Varens Vægt ødelagt af Larven.

Dværg-Rundorm eller »Aal« (*Tylenchus sp.*) er fundet i 47 af 171 Prøver Hundegræs med gennemsnitlig 1617 angrebne Korn pr. kg.

XI. Frøets Vandindhold.

Paa Foranledning af Landbo- og Husmandsforeningernes Kontroludvalg blev der af alle Partier Græsfrø, som Fællesforeningen f. D. B. skulde benytte i Detailekspeditionen, udtaget Prøver til Vandindholdsbestemmelse. Prøverne blev udtagne i Januar, Februar, Marts, naar Partierne var færdige til Ekspedition.

Paa Side 855 er for hver Art meddelt, hvor mange Prøver der er undersøgt, og hvorledes Vandindholdet i disse Prøver har været.

Disse Resultater viser, at de fleste af disse større Græsfrøpartier havde et Vandindhold, der er betydelig højere end de 13 pCt., der i Henhold til Statsfrøkontrollens Regler betragtes som normalt i Græsfrø. Partierne skulde, som nævnt, anvendes i Detailekspeditionen, og da F. D. B.'s Salg er under den selv-virkende Kontrol, har Statsfrøkontrollen af alle de her nævnte Partier i Tiden fra den 1. Februar til 15. Maj undersøgt nogle

Art	Antal Prøver	Vandindhold		
		Gennemsnit	Højest	Lavest
Timothe, dansk	2	15.5	15.7	15.2
» , svensk	4	16.3	17.0	15.1
» , sachsisk	3	16.3	16.7	16.0
» , amerikansk	3	12.1	12.4	12.0
Alm. Rajgræs	22	15.0	16.6	13.3
Ital. Rajgræs	12	15.1	15.9	13.7
Eng-Svingel	9	15.2	15.7	14.4
Stivbl. Svingel, tysk	3	14.3	14.9	13.5
Ager-Hejre	11	16.3	19.2	12.5
Draphavre, fransk	6	13.1	13.8	12.6
Hundegræs	10	13.9	14.9	13.2
Eng-Rævehale, finsk	3	14.5	14.5	14.4
Fioringræs, amerikansk	2	11.5	11.5	11.5
Alm. Rapgræs	4	14.3	14.9	13.9
Eng-Rapgræs, amerikansk ..	4	11.6	12.0	11.2
Fløjlsgræs, australsk	1	10.9	—	—
Kamgræs, australsk	1	13.3	—	—

Prøver for Spireevne. Resultaterne af disse Spiringsundersøgelser viser, at Partiernes Spireevne var tilfredsstillende, saa indtil den angivne Tid har Partierne i hvert Fald kunnet opbevares med det ret store Vandindhold uden at tage væsentlig Skade paa Spireevnen. Som ofte paapeget, er der næppe stor Fare ved Opbevaring med temmelig højt Vandindhold, saa længe det kun drejer sig om Lagring Vinteren over. Faren indtræffer først om Foraaret, naar Varmen indfinder sig.

XII. Havefrø.

I Tabel 12 er anført Gennemsnitstal for 1928—29 og for Tiaaret 1919—29. Ved Gennemsnitsberegningen udelades for hver Art de laveste Resultater, saaledes som det fremgaar af Tabellen. Ved Afgørelsen af, om et Resultat skal indgaa i Gennemsnitsberegningen, følges den Regel at udelade alle Resultater, der ligger mindst lige saa meget under Gennemsnitstallet for den paagældende Art, som dette ligger under 100; dog maa der i Almindelighed ikke udgaa over 10 pCt. af det samlede Antal Resultater for Arten. Helt kan Reglen imidlertid ikke følges; i visse Tilfælde maa den suppleres med et Skøn under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder.

Som det ses af Tabellen, er Gennemsnitstallet for Aaret

Tabel 12. Oversigt over Resultaterne af de undersøgte Havefrøprøver.

Frøart	Gennemsnitstallene for de i 1928—29 undersøgte Prøver					Gennemsnitst. for de i 1919—29 unders. Prøver		
	Antal under- søgte Prøver	Spirehastighed	Spireevne	Ikke med- regnede Prøver		Spirehastighed	Spireevne	Antal Prøver, under- søgte for Spire- evne
				Antal	med lavere Spireevne end pCt.			
Løg (<i>Allium cepa</i>)	23	45.7	63.1	9	20	59.7	72.2	401
Porre (<i>Allium porrum</i>)	15	67.5	80.6	—	—	60.6	78.0	393
Rødbede (<i>Beta vulgaris rubra</i>)	63	71.2	77.2 ¹⁾	2	45	67.8	73.5 ²⁾	1017
Spinat (<i>Spinacia oleracea</i>)	66	67.9	85.2	2	57	62.3	79.5	735
Hvidkaal (<i>Brassica oleracea capitata alba</i>)	296	71.1	86.4	30	68	70.8	85.1	3026
Rødkaal (<i>Brassica oleracea capitata rubra</i>)	50	66.7	85.0	5	62	70.2	86.2	591
Spidskaal (<i>Brassica oleracea capitata elliptica</i>)	17	75.8	85.9	2	63	78.3	88.6	170
Rosenkaal (<i>Brassica oleracea capitata gemmifera</i>)	17	72.8	84.0	1	73	74.0	87.5	298
Grønkaal (<i>Brassica oleracea acephala</i>)	30	77.6	88.1	1	70	77.1	88.8	310
Blomkaal (<i>Brassica oleracea botrytis</i>)	270	72.8	83.7	28	67	71.8	85.3	1422
Savoykaal (<i>Brassica oleracea capitata sabauda</i>)	24	57.7	79.9	3	54	68.3	85.8	86
Radis (<i>Raphanus sativus radicola</i>)	58	64.2	76.9	5	42	65.6	78.8	701
Ært (<i>Pisum sp.</i>) {	88	86.4	88.8	10	63}	87.4	90.6	2511 ³⁾
	108	89.3	92.8	2	70}			
Bønne (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	45	86.6	89.3	5	48	86.3	91.6	891
Agurk (<i>Cucumis sativus</i>)	29	86.0	91.7	2	75	81.3	90.1	479
Græskar (<i>Cucurbita Pepo</i>)	10	76.4	81.4	—	—	73.0	79.2	175
Persille (<i>Petroselinum sativum</i>)	41	62.9	73.5	6	36	54.3	66.2	482
Tomat (<i>Solanum lycopersicum</i>)	24	46.2	85.9	3	40	54.4	85.5	184
Salat (<i>Lactuca sativa</i>)	20	76.3	85.7	3	48	80.8	87.9	252

¹⁾ Gennemsnitsvægten af 1000 Frøhoveder = 13.5 g.

²⁾ Gennemsnitsvægten af 1000 Frøhoveder = 13.3 g.

³⁾ Herunder baade Mark- og Haveærter.

beregnet særskilt for Mark- og Haveærter. Da denne Adskillelse ved Beregningen kun har været gennemført i de sidste Par Aar, er Gennemsnitstallet for Tiaaret angivet for Mark- og Haveærter under eet.

Da det er et meget lille Antal Prøver af Havefrø, som undersøges for Renhed, er der ikke tilstrækkeligt Grundlag til Beregning af Gennemsnitstal herfor.

Ogsaa en Del af Tallene for Spireevne hviler, som det ses af Tabellens første Rubrik, paa saa svagt et Grundlag, at de som Udtryk for Artens normale Spireevne maa tages med et vist Forbehold.

XIII. Gaver.

Frøkontrollen har modtaget en Række Tidsskrifter, Beretninger og Særtryk fra andre Frøkontrolanstalter m. fl., for hvilke Frøkontrollens bedste Tak herved udtales.

XIV. Frøkontrollkommissionen og Personalet ved Statsfrøkontrollen 1928—1929.

I Frøkontrollkommissionens Sammensætning er der ingen Ændring sket i det forløbne Arbejdsaar.

I Arbejdsaaet 1928—1929 og i Begyndelsen af det efterfølgende Aar har Statsfrøkontrollen ved Dødsfald lidt to smertelige Tab.

Frøken *Ellen Suell*, der havde arbejdet i Statsfrøkontrollens Renhedslaboratorium siden 1911, var en ualmindelig dygtig Medhjælper. Hun ansattes i 1919 som fast Assistent og i 1926 som fast videnskabelig Assistent. Da Frøken *Suell* havde vist sig i Besiddelse af Evner baade til selv at udføre Arbejdet og til at lede andres, gennemgik hun paa Opfordring, for at overtage sidstnævnte Stilling, Kursuset paa Landbohøjskolen i Botanik for Landbrugselever og tog Eksamen i dette Fag, ligesom hun tilegnede sig saa meget Kendskab til Engelsk og Tysk, at hun kunde sætte sig ind i Litteratur paa disse Sprog paa Frøkontrollomraadet og over for de mange Besøgende her kunde gøre Rede for og drøfte Arbejdet i det Laboratorium, hvori hun virkede.

Frøken *Suell*, der baade var et energisk og et meget elskværdigt Menneske, havde fra Sæsonens Begyndelse i Juli 1928

overtaget Ledelsen af Renhedslaboratoriet, hvilken Gerning hun udførte til alles Tilfredshed og til Glæde for sig selv.

Efter at Arbejdsdagen var sluttet den 24. November 1928, blev hun pludselig alvorlig syg og afgik den 28. November, kun 39 Aar gammel, ved Døden til Sorg for alle os, der havde arbejdet sammen med hende, og som dybt savner hende. Hendes Minde vil leve og blive æret iblandt os.

Forsøgsleder *Jakob Holmgaard* ansattes i 1917 som fast videnskabelig Assistent ved Statsfrøkontrollen, paa det Tidspunkt, da Undersøgelserne i Marken af Frøprøvers Ægthed og Frihed for Sygdomme, der overføres med Udsæden, paabegyndtes. Denne nye Gren af Statsfrøkontrollens Virksomhed opbyggedes efterhaanden grundigt og solidt af *Holmgaard*, der ved et flittigt og energisk Arbejde fandt botaniske Kendetegn for de Kornsorter, vi dyrker, og af hvilke der i Virksomhedens første Aar undersøgtes et stort Antal Prøver.

Efter Forsøgsleder *Helwegs* Død i 1920 overtog Statsfrøkontrollen Ægthedskontrollen med Roefrø, der — som det vil fremgaa af Afsnit VII — har faaet et betydeligt Omfang. Ogsaa denne Del af Frøkontrollens Virksomhed faldt ind under *Holmgaards* Omraade.

Endvidere anstillede *Holmgaard*, der fra 1920 ansattes som Forsøgsleder, Undersøgelser over Muligheden af at finde Kendetegn til Adskillelse af de forskellige Sorter af Græsmarksplanter samt af de vigtigere Køkkenurter og var ogsaa paa dette Felt paa Grundlag af sit flittige og grundige Arbejde naaet vidt.

Da Bryggerierne ved Køb af Maltbyg lægger stærk Vægt paa, at dette er sortsrent, foretog *Holmgaard* en Række Undersøgelser over, hvorvidt det var muligt at finde Kendetegn paa Kærnerne til Adskillelse af de forskellige Bygsorter. *Holmgaard* udfandt som Supplement til Dr. Atterbergs System en Række sikre Kendetegn i saa Henseende, og disse har været benyttede ved det meget store Antal Sortsbestemmelser af Byg, som Statsfrøkontrollen har foretaget i de senere Aar. Sortsrenheden af de Maltbygvarer, der omsættes her i Landet, er bl. a. som Følge heraf blevet betydelig forbedret. Nogle af Resultaterne af disse Undersøgelser saavel som Resultater af andre Undersøgelser, foretagne af *Holmgaard*, foreligger i følgende Beretninger fra hans Haand:

1) »Undersøgelser vedrørende Saasæds Sortsægthed og Frihed for Brand og Stribesyge 1917—1920«, 2) »Bestemmelse af Kornprøvers Sortsrenhed ved Undersøgelse i Laboratoriet« og 3) Undersøgelser over, hvorledes Ukrudsfrø bevarer Spireevnen i Møddingen«.

Til Reproduktion i Beretningen om Maltbygudstillingen i 1928 fremstillede *Holmgaard* en Række ypperlige Fotografier af Kærner af vore mest dyrkede Bygsorter. Sammen med den Beskrivelse, *Holmgaard* har givet til Illustrationerne, danner de et meget klart Billede af Sortskendetegnene. *Holmgaard* havde udført en Række Undersøgelser af forskellige Svingelarters Frø og havde fundet Kendetegn, hvorved det syntes muligt sikkert at adskille disse fra hverandre. Undersøgelsen søges fortsat.

Den 11. September 1929 blev *Holmgaard* pludselig alvorligt angrebet af Blindtarms- og Bughindebetændelse og afgik den 17. s. M. ved Døden, kun 40 Aar gammel.

Holmgaard var et meget støt og elskværdigt Menneske, som alle, han kom i Berøring med, satte Pris paa. Dette viste sig bl. a. ogsaa ved de Markbesigtigelser, han foretog for at afgive Skøn med Hensyn til Klager over leveret Sædekorn og -frø. Det lykkedes ham saa godt som altid at faa slige Sager afgjort, saaledes at de paagældende Parter indsaa Afgørelsens Rigtighed.

Forsøgsleder *Holmgaards* Medhjælp vil blive haardt savnet, først og fremmest her ved Statsfrøkontrollen. Vi, der har været hans Medarbejdere, vil paa bedste Maade føre hans Arbejde videre og derigennem ære hans Minde.

Som Frøken *Suells* Efterfølger har Landbrugsministeriet konstitueret Frøken *Anna Christensen* som videnskabelig Assistent. Frøken *Christensen* har arbejdet i Statsfrøkontrollens Renhedslaboratorium siden 1913, som fast Assistent siden 1921.

Angaaende Fortsættelsen af Arbejdet efter Forsøgsleder *Holmgaard* er der sket Indstilling til Landbrugsministeriet.

Med Hensyn til andre Personaleforandringer skal anføres, at Underassistent Frøken *Mary Selchau-Hansen* den 1. September 1928 udnævntes til fast Assistent.

**XV. Oversigt over Statsfrøkontrollens Regnskab
fra 1. April 1928 til 31. Marts 1929.**

Paa Side 861 findes en tabellarisk Oversigt over Regnskabet i Finansaaret 1928—29. Naar den Sum, der paa Indtægts-siden er anført som Godtgørelse for Kontrol dyrkning af Saa-sæd og Roefrø m. m., er Kr. 3 387 større end den Udgift, der under »Forskellige Udgifter« er anført for det tilsvarende Arbejde, skyldes det væsentligt, at Lønnen til Forsøgslederen, der forestaar dette Arbejde, er opført under den første Udgifts-post »Lønninger«. I øvrigt maa det bemærkes, at der den 1. April, da Regnskabsaaret afsluttes, er afholdt en stor Del Udgifter, der først godtgøres i det efterfølgende Finansaar, hvad der foraarsager, at Udgifts- og Indtægtsbeløbene under de samme Betegnelser ikke svarer til hinanden. Den samlede Indtægt for Analyser m. m. har været Kr. 169 786.61, hvilket er Kr. 9 476.04 mindre end budgetteret; Nedgangen skyldes de reducerede Analysetakster. Udgiften, Kr. 188 143.25, har været Kr. 6 857.25 mindre end anslaaet paa Budgettet. Statstilskudet udgør Kr. 18 356.64, hvilket er Kr. 2 618.79 mere end budgetteret. Statsfrøkontrollens Tilgodehavende, som ved Finansaarets Begyndelse udgjorde Kr. 40 390.13 (heraf kun indgaaet Kr. 39 987.70), var ved Aarets Slutning Kr. 48 726.28.

Det skal bemærkes, at nedenanførte Beløb, der ikke kommer til Udbetaling, er udeladte i omstaaende Oversigt, hvorimod de i Statsregnskabet er opførte som Statstilskud.

1. 8 pCt.s Bidrag til Pensionsfonden	Kr. 6 598.35
2. Assurancepræmie til Statsbrandforsikrings-
fonden	» 97.50
3. Rente og Afskrivning af den i fast Ejen-
dom og Anlæg anbragte Kapital	» 19 650.00

Oversigt over Statsfrøkontrollens Regnskab
fra 1. April 1928 til 31. Marts 1929.

	Kr.	Øre
Indtægter:		
8572 fuldstændige Analyser à 3 Kr.—12,50 Kr.	62266	17
5020 Spiringsbestemmelser à 1,60 Kr.—9 Kr.	21835	90
2162 Renhedsbestemmelser à 1,40 Kr.—6 Kr.	8106	80
105 Silkebestemmelser à 3,20 Kr.—4 Kr.	402	40
798 Ægthed- og Avlsstedsbestemmelser	3177	00
761 Vandindholdsbestemmelser à 1,125 Kr.—1,25 Kr.	951	00
269 Il-Analyser	2034	37
Andre Laboratorieundersøgelser	8579	54
Tilgodehavende fra Finansaaret 1927—28	39987	70
Godtgørelse for Kontrol dyrkning af Saasæd og Roefrø m. m. ...	5989	00
» » Prøveudtagning, Rejser og Afgørelse af Erstatningssager m. m.	10538	36
» » Indkaldelse af Prøver, Udarbejdelse af Oversigter m. m.	2605	90
» » Udlæg til Telegrammer, Telefon, Porto, Klarering, Fragt m. m.	377	97
» » Frøsamlinger, Prøveposer, Duplikater m. m. ...	1338	60
» » Opbevaring af Prøver	28	00
» » Udfærdigelse af Udførselsattester m. m.	495	05
» » Undervisning i Frøanalysering	150	00
» » Aarsberetninger og forskellige andre Tryksager .	219	50
Indvundne Renter	703	35
Tilskud fra Statskassen	18356	64
Kr.	188143	25

	Kr.	Øre
Udgifter:		
Lønninger til Direktøren og Personalet (ca. 60 Personer)	135339	69
Bygningsudgifter og Skatter	4757	14
Brændsel, Belysning, Rengøring m. m.	7617	56
Anskaffelse og Vedligeholdelse af Inventar og øvrige Rekvisitter	7284	39
Forskellige Udgifter (Telefon, Porto, Telegrammer m. m. 5970,50 Kr.; Trykningsudgifter, Papir, Protokoller, Skrivemateriale m. m. 5312,21 Kr.; Glas- og Manufakturvarer m. m. til Analysearbejde 899,07 Kr.; Udgifter til Forhave, Forsøgshave, Udstillingsmateriale, Fotografering m. m. 384,99 Kr.; Udgifter, der refunderes, til Prøveudtagning, Rejser, Fragt, Klarering, Transport m. m. 14075,51 Kr.; Udgifter, der refunderes, ved Kontrol dyrkning af Saasæd, Roefrø m. m. 2602,34 Kr.; forskellige andre Udgifter 367,50 Kr.)	29612	12
Rejse- og Repræsentationsudgifter	1583	98
Frøkontrolkommissionens Møder	584	27
Bidrag til »Den internationale Frøkontrolassociation« og Udgifter ved Deltagelse i den internationale Frøkontrolkongres i Rom i Maj 1928	1364	10
Kr.	188143	25